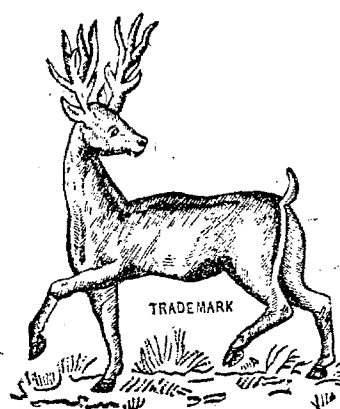

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నంబెప్పంబరు నెల 13 వ తేది బుధవారము } No 139
సంపుటము. 3. } నందిక ౧౩౯

చత్రములరాజు

అనలు "లేడి" గుఱుతు

అందమైన, చాకిరి, చాలకాలము మన్నుటకు "లేడి" గుఱుతుగల గొడగులనేవాడు. "లేడి" గుఱుతు గొడగులే చాల మంచి"వని ప్రతివారును చెప్పుదురు. జాతీయ వస్తు ప్రదర్శన సభయందును పేరు వహించినదియే.

బనియన్లు, షెల్టన్ పీలును చాల తక్కువ రేట్లకు దొరక గలవు. వలయువారు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడ.

Ebrahim Currim & Sons,
Umbrella Merchants,
No. 251/53, ESPLANADE ROW, MADRAS.

Hed Office:
Bombay
Branch:
Calicut

541

మోహినీతైలము

5 తులముల నూనె గల సీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి చార్జి వేటు.

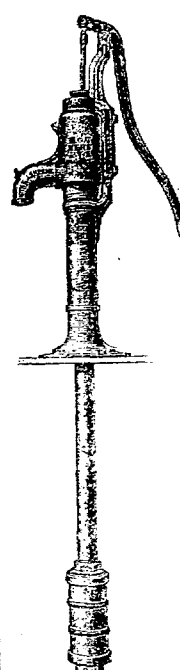
స్త్రీపురుషులు వాడుటకు ఉపయోగమైనది ఇది మనోహరి శ్రమజేయు విద్యార్థులు. స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని గలుగజేయును. సుందరుల మోహలావ్యాములకు ప్రాపగు కురులను మనోహరముగ వెంచి కాపాడగలదు ఇది వెండుకలకు నిగనిగ

లాడునట్టి సహజమైన నల్లనిరంగు కలిగించి శిరస్సుకు చలువ బుట్టించి. మెదడుకు క్రొత్త సొంపును గూర్చి, మనోహరమైన నువాసన గలిగియుండును. ఈ మోహినీతైలము అనేకనువాసన గల వసువులతోడ నూతనముగా తయారు చేయబడియున్నది. తలయందుండు వెండుకలను రాల్చు పురుగులను నశింప జేయ గల తైల మిది యొక్కటియే.

అమృతాంజనం డిపో,
మద్రాసు అందు బొంబాయి.

కొత్త వింత

వ్యవసాయమునకు
చేతినిళ్ల గొట్టము.

గంట 1.కి 4000 గాలనులు తోడ గలదు. 8 కేక్లను. అతి సులభ యంత్రము. ఎం. ఎచ్. పి. ఘంటాగారు నూపరిం డెంటు ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్, బనగానపల్లి వారిచే కొనియాడబడినది. మూల్యము రూ 180. 150 అడుగుల లోతున నుండు నూతులకు పనికివచ్చు పంపులను నయి తము ఇయ్యబడును. విశేషములకు దిగువ వారికి కంప్లెక్సను వ్రాయుడి.

కె. బి. జోషి అందు కో
నెం 821 హోరన్ బీ రోడ్డు,
ఫోర్ట్ బొంబాయి.

K. B. JOSHI & CO.,
NC 321, HORUNBY ROAD,
Fort Bombay

ప్రపంచ చరిత్ర

(నాల్గవసంచిక వెలువడినది)

గ్రంథకర్త గా హరినర్సోత్తమరావుగారు, ఎం.పి. లోకములో ఎన్ని రాజ్యములో కలిగినవి. గలించినవి. ఎందరో రాజులు పుట్టినారు, గిట్టినారు. ఎన్ని యోధులు మనినవి, చనినవి. ఎందరో మహామహాపులు జన్మించినారు. నిర్మాణ మందినారు. జరిగిన యుద్ధములకు లెక్క లేదు, ప్రబలిత మతములకు మిలిలేదు. అయిన మార్పులకు అంశము లేదు. పట్టణములు పల్లెలైనవి. పల్లెలు పట్టణములయినవి. రాజ్యములు అడవులైనవి. అడవులు రాజ్యములైనవి. అనాగ రికులు నాగరికు లైనారు, నాగరికు లనాగరికు లైనారు. ప్రభువులు అంకితు లైనారు, అంకితులు ప్రభువులైనారు. ధనవంతులు దర్బారు లైనారు, దర్బారులు ధనవంతు లైనారు. జ్ఞానవంతు లంధకారముబడినారు, అంధకారముననున్న నారు జ్ఞానవంతు లైనారు. ఈ యంతటికిని రెండే కారణములు — కాలము, మానవుడు. 6 సంచికలు 2.0.0.

ఎప్పుడెప్పుడు ఎచ్చటెచ్చట ఏది ఏధముగా ఈరెండు కారణములు పనిచేసినవో తెలిసికొనుటకు ఎవ్వరికి ఇష్ట ముండదు? ఎవ్వరికి కుతూహల ముండదు?

ఆ యిష్టమును పూర్తి చేయునది మా ప్రపంచ చరిత్ర. ఆ కుతూహలమును సంతృప్తిపరచునది మా ప్రపంచ చరిత్ర.

ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము

145, ఓంకపాల వీధి, మద్రాసు

"ఇందుమతీ పరియణము."

కుమార భూర్జుటి ప్రణీతంబగు చక్కని అంకితము. వెల రు. 0-10-0.

"అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయ"

అణివిల్లి వేంకట సోమయాజి మహాకవి వ్రాసిన. 300 స్తోత్రము; అలంకార శాస్త్రము. వెల రు. 2.0.0

ఈ రెండు గ్రంథములను ఏక కాలమున కొనగోరు విద్యార్థులకును పుస్తకభాండాగారములకును ఈ 1916 వ సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలాఖరు వరకు సగము వెలకియ బడును. కలయువారు:—

"మేనేజరు" ముసునూరు స్వప్నానము,
నూనవీడు, కృష్ణాజిల్లా

[సవరింపబడినది.]

ఉదకమండలము, 1916 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 19 వ తేది.

1916-17 తాలూకు ఇండియా గవర్నమెంటు క్వెర్షను ప్రాత అప్పు పత్రములను క్రొత్త అప్పు పత్రములుగా మార్చుకొనుటకు సదుపాయము కలుగజేసే బుణము

పోస్టాఫీసున సంబంధించిన భాగము.

1921 వ సంవత్సరమునకంటె పూర్వము కాకుండను 1936 వ సంవత్సరమునకంటె ఆలస్యము కాకుండను, నూటికి నూరు వంతున ఎట్టును లేకుండ తీర్చవలసిన బుణము.

సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున, అర్థ సంవత్సరవారిగా, ఏప్రిల్ 1 వ తేదిని అక్టోబరు 1 వ తేదిని, వడ్డీ చెల్లింపబడును.

దరఖాస్తుదారులు, నూటికి 3 వడ్డీ నూటికి 3 1/2 వడ్డీ రూపాయ బుణముల కత్తిములను మార్చుకొనుటకు హక్కుకలిగి యుండును.

100 రూపాయలకుగాని లేదా 5,000 రూపాయలకు మించకుండు కొన్ని పూర్తి నూర్ల మొత్తమునకుగాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెను. ఆదరఖాస్తులు, సేవింగ్స్ బాంక్ పనిజరిపే ఏప్రిల్ 1 వ తేది 1916 వ సంవత్సరము జూన్ నెల 14 వ తేదినుండి 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 25 వ తేదివరకు (ఈరెండు తేదీలను చేర్చుకొని) పుచ్చుకోబడును. ఏమనగా, తాను సేవింగ్స్ బాంక్ పైకము వేసియున్నను, వేయకయున్నను, దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

దరఖాస్తులతో సాధ, ఎంత మొత్తములకు దరఖాస్తు పెట్టుకొందరో ఆ మొత్తములను పూర్తిగా చెల్లించి వేయవలెను. ఆ మొత్తములకు సరిపోవునట్టి కత్తిములు దరఖాస్తుదార్లకు జారీచేయబడును. పైకము రొక్కరూపముగా కట్టవచ్చును. లేదా పూర్తిగానో కొంతమట్టునో క్రస్తుతముండు సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయానికి తీసి పుచ్చుకోవలసినదిగా ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

పోస్టాఫీసు మూలముగా పొందబడి, పోస్టాఫీసు అధికారుల వశముండు ఉంచబడు క్రొత్త అప్పుకత్తిములమీది వడ్డీమీద రాబడి కన్న విధింపబడదు.

ఇండియా గవర్నమెంటు 3 1/2 వడ్డీ రూపాయ పత్రము లయితే, వానియందు నమూనా యొందే మొత్తము మీద నూటికి 96 రూపాయలవంతునను, 3 వడ్డీ రూపాయ పత్రములయితే, వానియందు నమూనా యొందే మొత్తము మీద నూటికి 82 1/2 రూపాయల వంతునను దరఖాస్తు దార్లకు క్రొత్తబుణముండు ఎంతమట్టుకు బాధ్యతగలదో అంత మొత్తమువరకు, సదరు పత్రములు గలవారు వాటిని క్రొత్త బుణ రూపముగా మార్చుకొనుటకు అన్యవరము చేయుటకు వీలు నిచ్చేహక్కులు సదరు దరఖాస్తుదార్లు పొందవచ్చును.

అట్లు మార్చుకొనుటకు హక్కులను పొందేవారినుండి, అట్లు మార్చుకొనుటకు పెట్టుకొనే దరఖాస్తులు, 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 16 వ తేది నుండి 1917 వ సంవత్సరము జనవరి నెల 16 వ తేది వరకు (ఈరెండు తేదీలను చేర్చుకొని) కట్టబడును. మార్చుకోబడిన పత్రములమీద వడ్డీ, 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 30 వ తేది వరకు, అట్లు మార్చుకొనే కాలమున రొక్కరూపముగా చెల్లించబడును. ప్రాతపత్రములకు బదులుగా జారీచేయబడిన క్రొత్త అప్పు పత్రములమీద వడ్డీ, 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 1 వ తేదినుండి ప్రారంభించును.

అట్లు మార్చుకొనుటకు తయరుగల హక్కులను వినియోగింప నోరని దరఖాస్తుదారులు వాటిని అప్పటప్పటికి బజారురేటు ప్రకారము పోస్టాఫీసుద్వారా అమ్మించుకోవచ్చును.

పూరా తప్పిళ్లుగల నోటీసు నకళ్లు నున్న దరఖాస్తు నమూనాల నున్న, సేవింగ్స్ బాంక్ పనిచేసే ఏప్రిల్ 1 వ తేది నుండి, పొందవచ్చును.

ఇష్టమున్న యెడల, దీనితో జతపర్చియుండు దరఖాస్తునమూనాను వాడుకొనవచ్చును.

1916-17 తాలూకు ఇండియా గవర్నమెంటు నూటికి 4 వడ్డీ క్వెర్షను బుణముకొండు పోస్టాఫీసులమూలముగా పెట్టుకోవలసినదరఖాస్తునమూనా. 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేదికి మించకుండ సేవింగ్స్ బాంక్ పనిచేసే ఏప్రిల్ 1 వ తేది నుండి దాఖలు చేసికోవలెను.

కావలసిన యెడల ఈ నమూనాను విడదీసి ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

1916 వ సంవత్సరము జూన్ నెల 8 వ తేదిగల ఇండియా గెజెటు ఎక్స్ ప్రా ఆర్డినెన్సు చేసిన ప్రకటనలో ప్రకటనముచేసిన 1916-17 తాలూకు నూటికి నూరుగు చొప్పున వడ్డీగల క్వెర్షను బుణములో _____ రూపాయల మొత్తము కొరకు ఇందుమూలమున నేను _____ దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను (బాగుగా తెలియునట్లు వ్రాయును)

నేను దరఖాస్తు పెట్టినబుణపు మొత్తము చెల్లు క్రింద, రొక్కముగా రూ చెక్కు ద్వారా ,, (2) నాచేరట పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్ బాంక్ లో నిల్వఉన్న మొత్తమునుండి ,, తీసికొనుటకు అధికార మిచ్చి దీనితో ప్యాసుబుక్కు పంపించు కొన్నాడను.

మొత్తము...

- A. నా చేరట ఏర్పరుపబడిన బుణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అందుటెల్ల గ్రాపున అకౌంట్ లు జనరలుగా ఉండే చుకోబడినానిమీద వడ్డీ (i) పోస్టు ఆఫీసులోనుండి..... వంతు నా ప్రస్తుతపు సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయము, A గాని B గాని పూర్తిచేయవలెను. (ఇంకపూర్వమే దరఖాస్తుదారుడు సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయము లేక (i) క్లాజ్ కొట్టివేయవలెను.) దరచాని కొట్టివేయవలెను.
- (ii) పోస్టాఫీసువద్ద అందుకొరకై ఇకమీద పెట్టబడే సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయము, జనుట్టబడవలెననికోరుచున్నాను.
- B. నా చేరటను ఏర్పరుపబడన బుణము మొత్తము ఈ క్రింది మొత్తముల ప్రామిసరినట్లుగా, వడ్డీ ఖజానావద్ద చెల్లించవలసినదిగా వాటిమీద వ్రాసి నాకు, అప్పగింప జేయకోరుచున్నాను.

ఇండియా గవర్నమెంటువారి నూటికి 3 1/2 వడ్డీ లేదా నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయపత్రములను, 1916-17 తాలూకు నూటికి నూరుగు వడ్డీ క్వెర్షను బుణములో నేను దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న దానికి సమానమైన మొత్తమునకు మార్చుకొనుటకు అధికారము కలుగ జేయు వారంటు నొకటిని నాకు అప్పగింప జేయ కోరుచున్నాను.

చేరు _____ విలాసము _____ తేది _____
 పోస్టాఫీసువద్ద దాఖలుచేసిన తేది. _____ రిజిస్టరు నంబరు _____
 (పుచ్చుకొనే పోస్టాఫీసువద్ద వ్రాయవలెను.) _____ హెడ్ ఆఫీసు ప్రాంత. _____ (హెడ్ పోస్టాఫీసువద్ద వ్రాయవలెను.) Andhrapatrika

మాకలకత్రా జాబు

ఉత్సాహవాసరము.

(మా న్యకీయవిలేఖనవివరముండి)

అకత్రా, సెప్టెంబరు 10:

మొన్నటి బుధవారము సాయంత్రము మాడానడి సమయము. ఎక్కడలేని ప్రజాకాలేజీ! వారు మొదలు పురమందిరము వరకును బాట కిరుప్రక్కలను క్రిక్కిరిసి బండ్లు పోవుటకు వీలులేకపోవుట సరేకదా, రాధారీ జనమైన స్వేచ్ఛగ బోవుటకు వీలులేనంత క్రిక్కిరిసి జనులు నిలవబడిరి. దీనికి కారణ మానాటి సాయంత్ర మెదుగంటల కీమధ్యను క్రొత్తపైకము తయారు నిమిత్త మేర్పాటు చేయబడిన వంగదేశీయ యువకులకు వీడుకొలుపు సమావేశము పురమందిరమును నిర్ణయించుటచేతనే అక్కడకు తేరుటకు కాలేజీ చాతుర్యముండి వీరు ప్రాంత్యుర్రాధననుసరించి బ్యాంకువాయి ద్యములతోబోవుటకును, వీరినిగాంచుటకును యెందరో జనులు గుమిగూడి యుండిరి. ఈయనకుల గాంచుట కువ్వీళ్లును మెక్కడ వాము నిలుచుటకు ధులము లేకబోవునోయను భయముతో కిగంటల దగ్గిరనుండే జనులు గుమిగూడ మొదలిడిరి. చిట్టచివరకు కిగంటలకు ఆయనకులు కాలేజీరాయిలతోను, జుబ్బాలతోను ముందుబ్యాంకులో నలుగురేసి కుంపన బయలు చేరుట కారంభించిరి. అప్పుడు వీరిని చూచినంతనే గలిగిన మహాత్సాహము జూచినవారే దెలియునగాని వేరే వ్రాసిన యెడల నంత ఆహోదకరముగ నుండదు. ఈ యువకుల గాంచి నంతనే యొకవిధమైన అశేషము జనించినది. నవసాంధువుల యొక్క భయ స్వభావము ల. జూపుట కిన్నిదినములకు నడుచుచు కొరకైన గదా యను నుద్దేశము జనించినది. ఈ యువకులు తన మార్పజేతనుగూ పించుచుచున్నప్పుడు పూర్వపు బ్రాహ్మణ్యతకంపలేదనియు, సమయము వచ్చినప్పుడు తనదేవతములనైన నిమిచ్చుటకు సంసిద్ధులైన పుత్రులు గలరనియు, జూప బయలుపెడతినో యను మనోభావమున్నట్లైను. వీరు బహు పిన్నవారు. మొత్తము వైది 18 సంవత్సరములు మొదలు 20 సంవత్సరముల లోపువారుగా నుండిరి. వీరిలో గొందరు చాల బలహీనులవలె గన్నట్టిది. కాని వీరు ప్రాంత్యుర్రాధన గుటచేతను, విద్యాధిపతులగుటచేతను తమకు తేజావలంబంతగా లేకున్నను, నునోలమును, పొరుగుమును జూచునప్పుడే గలవారవలె జూపట్టిరి. ఇట్టి పిన్నవారే తమ జేతపు తేజముగనును, తమ సామ్రాజ్యము వారి సాహాయ్యము నిమిత్తమును, తమ దేవతములనైన గోల్పోవుటకు నిశ్చయించి నప్పుడు, మిగుల బలవంతులును, సెద్దవారును యెంచుటకు వెనుదీయవలెను? సమయము వచ్చినప్పుడు గదా తమ దాగ్ధ్యము జూపెట్టవలయును! అట్టి సమయము వచ్చినప్పుడు వెనుదీయట తమ వీరికి పంపితమును జూపెట్టుట గాని మరి యెంచుగారు. కాన యీ పిన్నవారికి దోడు సెద్దవారు కూడ సానుభవము గాక. వంగదేశ యెందరూ యచ్చువకులగుట. తన జేతములే యీ చుర్ర మెనపాటే మియాలో నాంబులెన్నో బనిచేసి దిగినట్టిది. ఇప్పుడన్ననో తన జేతములే వైదియలై గనుచు ము వచ్చినయెడల కలంకముగను బోయి తన ప్రాణముల నిచ్చుటకు సిద్ధులైరి. ఇట్టి యశశముల కుండు కొందఱు జేతమంది ప్రజలందరి కిచ్చిన యెంత బాగుండును? కొందఱు కొక్కసారిబోయిన యీ చుర్రములలో బోట్లాడెదరు జన్మముల సాధకపదవి కేమి వినోదము జేయకుండురా? అంతమా మేల! చుర్రాంధ్రులలో తెలుగునాయకులై ఆంధ్రరాజ్యకాలపుయుద్ధములలో దనుక త్రివిజూప కాలేస్తే మైకం క్రిగాంచివారియొక్కయు క్రిటికువారి బర్యాధనము, మొదలగు యుద్ధములలో తమ బలవైశ్యములజూపి గొప్పగొప్ప మెప్పును, కితాబులను, హాట్టారు, నుజ్జెహారు, నుజ్జెహారు మొదలగు బిరుదుల సంపాదించిన యాంధ్రనాయకులకును వారిసంతతివారి కియచ్చుమేల కలుగలేదు? తెలియకున్నది. ఇప్పుడు నవయు తెలగాలని బిలుచువారు పూర్వము తెలుగునాయకులై యుండినవాడుక. అట్టివారు మనయాంధ్రులలో బాలమందియున్నారు. సెండుటయేగాక యీ ప్రజలములో నవకాలేమిచ్చిన యెడల తమ బలమును జూప సంసిద్ధులై యున్నారు. అట్టివారిని గూడ దయాల్పద్యులయలగు మనసామ్రాజ్యమువారి కవకాలే మిచ్చి వారినిగూడ బిలుకురు గాక. ఒక్క శూద్రబాలివారే కాదు. పూర్వకాలము నందు తదితర బాగులవారు గూడ యనసర ప్రాంత్యుర్రాధన చేత కత్తిబట్టి రణరంగములో బోరబడుచుండినవారు. పూర్వము కటకము యుద్ధములలో బ్రాహ్మణ బాలివాడగు అడిదము నరసింహరాయ లనునాతడు చేత

కత్తిబట్టి యుద్ధము జేసెనట. ఇప్పుడుకూడ బ్రాహ్మణులలో నట్టివారున్నారు. వారికిగూడ యాయద్యము జేయవలెనటే మేము దలచెదము. ఈ మధ్యను నవ హిందూ వైదికులు ఇదివరకు కలలోనైన దలచని పరాగు దేశములో బోరాడి తమదైర్య శైధ్యముల జూపక కచ్చెరువగునట్లు జూపి మిగుల ఖ్యాతిబడసిరి. అట్టియోగ్యత యీ వంగదేశీయ యువకులకు గూడ కలుగుటయేగాక మన యాంధ్రులలో గూడ యుద్ధరంగముల తమతమ శక్తినిజూప నుద్ద్యుక్తులగువారికి కూడ యీ యోగ్యత యచికాలములో వొరలనమువారు గలుగ చేయుదురుగాక.

వంగదేశీయాంధ్రచరిత్ర

సమితియను మాట మనయాంధ్రులలో గొందరు నొక వింతపదముగ గన్నట్లువచ్చును. మనము సభ, సంఘము, క్లబ్బు మొదలగు మాట లెట్లువయోగించుదుమో యట్లునే యిక్కడ సంఘములకు సమితియను పద ముపయోగింతురు. వంగదేశీయాంధ్రసమితి రహస్యమి 2 సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడినది. ఇక్కడ నాంధ్రులందరు గలిసి దీనిని సమకూర్చిరి. తెలుగు పండుగలు, తెలుగు మహాపురుషుల జన్మదిన జ్ఞాపక దినము మహోత్సవముల జరపుట, యిక్కడి యాంధ్ర విద్యార్థుల నిమిత్త మొక వసతిగృహము సంపాదించుట, యిక్కడకు వచ్చియున్న యాంధ్రుల నీతిమాగాభివృద్ధికి బాటుపడుట, అధమము నెల కొకసభమైన గూర్చి యందుపన్యాసముల నిప్పించుట, యన్నియుపన్యాసములను మార్పబాదులోనే యిచ్చుట, సమితికొక స్వంతగృహ మొకదానిని సంపాదించుట, సాంఘిక పతనము నిమిత్తము వాదాపత్రికలు దెప్పించుట, యొక తెలుగు యంగ్లీషు మిశ్రమైన పుస్తక భాండాగారము సమకూర్చుట, సభ్యుల వ్యాయాస పరిశ్రమాపై తగిన సాధనముల సంపాదించుట మొదలగునవి సమితి ముఖ్యోద్దేశములు. సావను! వీరు చాల ముఖ్యోద్దేశముల బెట్టుకొని యున్నారు. పెట్టుకొనుటలో దవ్వలేదు; గాని వానిని సఫలీకృతముల గావించుటలో నున్నది వీరి శక్తి సామర్థ్యములు. అయితే యేదో యొక సంఘము పరాయి దేశములో కొద్ది మందికూడి స్థాపించినప్పుడు తమ స్వదేశీయులు ఊరక జూచుచుండుట యచితము కాదు. ఇప్పుడు యుద్ధము జరుగుచున్నది గదా! దానిలో వైదికుల నిమిత్త మెందరు తమకుతమకు దోచిన సాహాయ్యము చేయుట లేదు! అట్లునే యిక్కడ ముక్కు ముఖ మెరుగని ప్రజలమధ్య ను కొద్దిమందియొద్దనుండి, తామందరు సాధ్యమైనంత దరుచుగా కూడి యొకరి యొక డేమయుల నొక రరయుచు దమసాధ్యమైనంతమట్టునకు సంఘాభివృద్ధికి బాటుపడ బ్రయత్నించు చున్న వారికి మన యాంధ్రభిక్షామణులలో గొందరు ఈ సమితివారి ముఖ్యోద్దేశముల నామోదించి వారివారి యభావ క్షిని సాయ పడుదురు గాక. తనకు తాను సహాయము చేసికొనక మరి యొకరికి సహాయము జేయుటలో నంత మెప్పు లేదు. తాను ముందు బాగుండి యితరుల బాగుజేయ బ్రయత్నింప వలయును. అట్లునే మన యాంధ్రులకూడ తన యాంధ్రసాధనలగు వీరికిగూడ సాయ మొనరింతుననియే మా వర్తకము. ఈ మధ్యను ఆనాటిలు రావుబహద్దరు శత్రుగా రిక్కడకు విచ్చేసి నప్పుడు వీరికొక యభినందనపత్రము వారికొసంగిరి. ఆనాడు రహస్యము 60, 70 మంది యాంధ్రవిద్యార్థులు గుమిగూడిరి. శత్రుగారు వీరిలో గొందరిని వారువారు యొక్క డెక్కడి నుండి వచ్చిరి యిప్పు డిక్కడేమి చేయుచున్నది యగని సంతసించిరి. వారే యుపన్యాసములో నింతమంది యాంధ్రవిద్యార్థులిక్కడ నున్నారని నే ననుకొనలేదు. ఇంతమంది విద్యార్థుల నిచ్చట జూచుట నా కాలేర్య మగుచున్నది. మీ రందరు ఇంకను చిన్నవారు. కొద్దికాలములో బెద్దవా గగుదురు. మీరు జేయవలసిన పనులనేకము లున్నవి. మీ రాంధ్రభూతత్వమును జూపక, పట్టిన కార్యము వదలక బనిచేసినవో మన దేశమున కనతికాలములో బ్రాహ్మణ్యము వచ్చును. మా కాలమయినది, అగుచున్నది, కానున్నది. మే మేమి చేసినను వృథుల పనులలో జను. ముందంతయు మీ చేతులలో నున్నది. కనుక మీరందరు మీ శాయశక్తుల మీ మార్పజేతముయొక్క యభివృద్ధికి బాటుపడ వలసి యున్నది. మన యాంధ్ర విద్యాలయము కొద్ది సంవత్సరములలో స్థాపించబడును. అది నిశ్చయము. పూర్వము వలె గాక మన జమీందారులు కూడ మనయం దభిమానవంతులై మన యుద్ధమునకు సాయపడ నుద్ద్యుక్తులగుచున్నారు; కాన మీరెంత మాత్రము దైర్యమువదలక బనిచేయవలయును. అని ముద్దుబలుకుటతో ముచ్చటించి సభవారిని సంజీవజేసిరి. వారు

వచ్చిన నా డిక్కడి యాంధ్రవిద్యార్థులు కొక పండుగదినము వలె జూపట్టినది. చాలకాలము నుండి వై మాడకమాడక ఒక నాడు దైవదేశమున తమ బంధువునుగాని, మిత్రునిగాని, గాంచినప్పుడు కలిగెడు యపరిమితానందము వీరిని జూచిననాడు యాంధ్రులకు గలిగెను. శత్రుగారు ఈ సమితివారి యుద్దేశముల నామోదించిరి, గనుక యాంధ్ర మహాజనులారా! ఇక్కడ మీ సోదరులు గొందరున్నారని తెలిసికొనుడు, వారి యభివృద్ధి గోరుడు. వారిసమితియొక్క ముఖ్యోద్దేశముల సఫలీకృతముల జేయుటకు మీ శాయశక్తుల సాహాయ్యపడుట మీ విధియని ప్రోత్సాహ బెట్టుడు.

చంద్ర విద్యార్థులు

ఇక్కడ చదువుకొనుచున్న యాంధ్రులలో వింజమూరి రంగాచారిగారు, తుమ్మలపల్లి జగన్నాథంగారు, గంటి అయ్యవారి కాశ్రమిగారు, అయలసోమయాజు విశ్వంభరకాశ్రమిగారు ఈసంవత్సరపు మొదటి న్యాయకాశ్రమి పరీక్షకు (Preliminary Examination in law) వెళ్లిరి. ఈనలువురును కృతార్థులైరి. ఈపరీక్షలో నీసంవత్సరము చాలమంది తప్పిపోయిరి. కాని మన యాంధ్రమాత యదృష్టవశమున. పరీక్షకు వెళ్లిన కలుగురును కృతార్థులైరి. అందులో వింజమూరి రంగాచారిగారు మొదటి తరగతిలో దేరిరి. ఇది యెంతయు శ్లాఘనీయము. పరీక్షకు వెళ్లిన 800 చిల్లరలోను 11రు మొదటి తరగతిలో దేరినవారు. అందులో మనయాంధ్రులి డొక డున్నప్పుడు మన యాంధ్రులిందరు సంతసింపవలసినదే. ఇట్లు మన యాంధ్రవిద్యార్థులు తమ దెలివిదేటుల జూపుచు ప్రఖ్యాతిగాంచుచుండురుగాక. ఈకృతార్థులైనవారి కందరికి మాయభివందనములు, పరీక్షలలో కృతార్థులగుట యొకవంతు. ఆ పిమ్మట బనిజేయుట యొకవంతు. వీరు పరీక్షలో దేలితినని సంతసించుచు దమదమ విధుల దవ్వక నిర్వర్తించుచు పరోపకార పరాయణులై మెలగుచు నాంధ్రలోకమునకు ఖ్యాతి దెత్తురుగాక.

సర్వతేలు విషనంబివి (రెజిస్టరు)

ఏమితుకప్పు గాక కప్పుచు బోదురు. నుజుము లే యెడల 100 రూపాయలు యి మిచ్చు బతుకు ఒక అజ్ఞా స్థాంతు పంపిన సాంపిలు పాకెట్ ఉచితముగా కంపెనీను. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, 8, ఇశోప్పకొదగి, మద్రాస్.

చిన్న పురుగులు

పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడియుగుట, మెట్టుక లూపుట, పుర్రెపైజిల, అన్నియు చుండుపురుగులవలన గలుగును.

పాతబలా రా! ఈపురుగువలె రెయింబనట్లు, విధివిరామములేక మీరు పోచేసినవో మీమీ గృహములలోని నేల కొట్టిల్ల బంగారంతో నింపబడియుండును తీరకలేక కనిజేయుచుండు ఈచుండు పురుగునకు, అతివ్యాధికయి పేరొందిన తేనెటీగ నమాకారిగా నుండదగిన బంతు. చుండు ఆరంభించుకొన తెలుసే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఆ వేడించిన అచిరకాలముననే బట్టతలవారిలో నమాధ్యాయగాకలసి వచ్చును. కావున ఇట్టి పరమకరువును

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంపాదించుడు. చుండును బోగొట్టును. తెంట్రికలను కాలనిక్యుడు పుర్రెయిండును బోగొట్టును. రెంట్టెను పరమకరుగుంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నకలు కొనిండు రియాయ చేయువారి మోసమున నడవకు.

తెల బుడ్డి 1-3 రు. 1-0-0. వి. పి. రు. 0-4-0
,, 8-3 రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0.

ఉచితము.

ఈ గుగుణముల బుజువు పరమకరుయి, అర్ధజూపిటి తంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి నామకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

నాలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో ఇంజనీయర్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, జుమ్మా మసీదునది, బాంబాయి

బందరు దసరా మహోత్సవము.

రు 116 లు బహుమానము-కుస్తీలు.

సువర్ణరజితపతకములు.

వ్యాయాసములు.

ఆంధ్రదేశమునందలి గొప్పసామ్రాజ్యము రు 116 లు గాని అంత విలువగల బంగారుపతకము గాని బహుమానము చేయబడును. ఈ కుస్తీకి ఆంధ్రదేశమును ప్రాపురముగ తేసి కొన్నవారు గాని, ఆంధ్రులై యితరదేశముల నున్నవారుగాని జాతియతభేదములేక ప్రయత్నము చేయవచ్చును. అట్టివారు తమ దరఖాస్తులను భాద్రపద బహుళ 18 లు సోమవారము (25-9-16 తేది) లోగా ఒకరూపాయ ప్రవేశరుసుముతో మాకు చేరులాగున పంపవలయును. ఇచ్చటకు వచ్చి కుస్తీ పట్టువారికి వారి ప్రవేశరుసుము తిరిగి యియ్యబడును. ఈకుస్తీ యందు ఓడిపోయినవారికిగూడ దసరాసంఘమువారికి ఉచిత మని తోచినప్రకారము బహుమతి యియ్యబడును. రాక పోకల ఖర్చులు, భత్యఖర్చులు ఎకరివి వారే భరింపవలయును. ఈ వై బహుమానము గాక, సుధ్యుతరగతి, చిన్న తరగతి అని వస్త్రాదులకై నమసరించి మరిరెండు బహుమాన ము లిచ్చటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. కాన చిన్నవస్త్రాదులు గూడ ఒకరూపాయ ప్రవేశరుసుముతో దరఖాస్తులు పంపు టకు కోరబడుచున్నారు. వీరికి గూడ పెద్ద వస్త్రాదులకు ఏర్పా టుచేసిన పద్ధతులే వర్తించును. బహుమానపు మొత్తము వస్త్రా దుల యోగ్యతల ననుసరించి సంఘమువారు ఏర్పాటు చేయుదురు. సుధ్యుతరగతి వారికి రు 50 లును చిన్న తరగతివారికి రు 30 లును చెక్కుచూపకుండా ఉండును.

విద్యార్థుల కుస్తీలు.

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతి విద్యార్థియు యీ బహు మానమునకు ప్రయత్నింపవచ్చును. ఇందు కూడ ఉత్తమ, సుధ్యుత, కనిష్ఠ అని మూడు తరగతులుగ వల్ల విద్యార్థులను విభజించి కుస్తీపట్టించి బహుమానము లొంగబడును. వీరి దరఖాస్తులు అధికరూపాయ ప్రవేశరుసుముతో 25-9-16 లోగా పంపుకోవలెను. ఆంధ్రదేశములోని వల్ల విద్యార్థిపా ధ్యాయులందరు తమ విద్యార్థులను విరివిగ బంపి మా సంఘ మును ప్రోత్సహింపవలెనను కోరబడుచున్నారు. ఇందు లు పొందిన వారికి పతకములు బహుమానము చేయబడును. ఓడి పోయినవారికి గూడ ఉచితరీతిని సన్మానము చేయబడును.

వ్యాయాసములు

(1) సర్పసుపనులు. (2) బరువువేయుట. (3) బాకా, చెడి. (4) పరుగెత్తుట. (5) గోనెసంఘలలో పరుగు. (6) మైలుపరుగు (7) ధనుర్విద్య. (8) మారుమ మారుట మొదల గు క్రీడలకు గూడ బహుమానము లీయబడును. ఇందు 1-2-3 వ్యాయాసములకు ఆంధ్రులైనవైనను రావచ్చును. మిగిలినవా టికి ఆంధ్రవిద్యార్థులు మాత్రమే రావలయును.

ఈలపందెము.

ఈ పందెమునకు ఆంధ్రవిద్యార్థుల తనయిన ప్రయ త్నము చేయవచ్చును. వీలున్నయెడల బెజవాడపద్ద కృష్ణానది యందుగాని, లేనియెడల బెజవాడపద్ద కృష్ణ కాలువలోగాని ఈ ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రవేశరుసుము ఒకరూపాయ. నిర్ణీతఫలము వెనుకనుండి తెలియజేయబడును.

ఇతరక్రీడలు.

(1) పూహభేదము (చెరుపట్టి). (2) బలిచెడుగుడు. ఈ వ్యాయాసములకు బందరులోని విద్యార్థులు మాత్రము చే న్నుకొనబడుదురు. పూహభేదమునకు ఎనిమిదియందె, చెడుగు డుకు పదియందె యిండువలెను.

పాదకండుకము (ఫుట్ బాల్)

క్రీడికేఫులకు దుగ్గిరాల రామమూర్తిగారి స్థాపక చిహ్న రజితపాత్ర బహుమానము రు 100-0-0. ఈ సంవత్సరమునుండి దరరా సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద నుండును. ఈ బహుమానమును పొందుటకు కృష్ణాజిల్లాలోని విద్యార్థులు. ఆయా ఫుట్ బాల్ సంఘముల నాయకులు రు 5-0-0 లు ప్రవేశరుసుముతో దరఖాస్తులు పంపుకొనవల యును. ఇతర పట్టణములవారికి భోజనవసతి దసరాసంఘము వారు ఏర్పాటుచేయుదురు.

మ.రా.—i కుస్తీలకు మ|| రా|| రా|| శో.కా అహోబల రావునాయకు ఎం. బి. సి. హెచ్. బి. డి.టి. యమ్. గారు సుధ్యుతరగతి నెచ్చుకొనబడిరి. ii దరఖాస్తులు 25-9-16 తేది లోగా చేరవలయును.

కోన సీతారామరావు, ఎం. వ., కార్యదర్శి.

భోర్టు నెంటు జారీ గెజెట్టు

నెవ్రెంబరు 12, మంగళవారము.

ఆర్డర్ క రా ఖ.

సిద్ధా 29, ఆగష్టు.

ఆగష్టు 18-వ తేదీ నుండి మదరాసు అకౌంటెంట్ జనరలు ఆర్డరునందలి రెండవరగతి ముఖ్యసూపరిం టెండెంటు ఆర్. నేతురాయయ్యగారికి ఒకమానము ప్రీవీలేజీ సెల వొంగబడినది. వాస్తవానున జి. జి. సి. హడ్సన్ గారు నియ మింపబడిరి.

ప్రత్యేక రెవెన్యూశాఖ.

సిద్ధా 2 నెవ్రెంబరు.

ఇంఫీయంటు కట్టమును సర్వీసులో అసిస్టెంటు కలెక్టరు గానున్న టి. హెచ్. పాట్నగారికి జూలై 11 వ తేదీనుండి మూడు మాసముల ప్రీవీలేజీ సెల వొంగబడినది.

రెవెన్యూశాఖ.

అయిదవ గ్రేడు డెప్యూటీ కలెక్టరు ఆర్. వెంటు సుబ్బారావు పంతులుగారికి రెండు మాసముల ప్రీవీలేజీ సెల వొంగబడినది.

సున్న శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు ఉత్తర ఆగ్లాటు ఒకరూ ద్యూటీ డెప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

తిరువణికురు రంగస్వామి అయ్యంగారు అగ్రగణ్యుల గారు ఉత్తర ఆగ్లాటు ఒకరూ ద్యూటీనుండి చెంగల్పట్టు ప్రెజి డికి మార్పబడిరి.

చెంగల్పట్టు ప్రెజిడి కి నియమింపబడిన రామనాథ అయ్యంగారు శివగోప అయ్యంగారు చెంగల్పట్టు ఒకరూ ద్యూటీకి మార్పబడిరి.

సర్వీ ఉద్యోగములు

రెండవరగతి ఆర్డరును డెప్యూటీ డైరెక్టరుగానున్న రెవీనాల్లు హరెండు లాయాషిండ్లు గారు మొదటిరగతి డెప్యూటీ డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

మాడవరగతి డెప్యూటీ డైరెక్టరుగా నున్న విలి యమ్ ఫ్రెడర్క్ బేటు మానగారు రెండవరగతి డెప్యూటీ డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

మాడవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగానున్న రెవీన్యూ హెన్రీ ఆన్ బాన్సన్ గారు రెండవరగతి అసిస్టెంటు డై రెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

నాగవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా పనిచేయుచున్న ఛార్లెసు శేషచార్యులుగారు మాడవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అయిదవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగానున్న తాయీ వాయి అన్నయ్యలకు సుందరము అయ్యల అగ్రగణ్యుల గారు నాగవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

లోకిలు ముగిసిపెటూరాఖం.

కంజీరము ముక్తయ్య మదలియారుగారు చెంగల్పట్టు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

హాజి అబ్దుల్ ఖుసేసాయబుహద్దరుగారు తెల్లూరు ముగిసిపెటూ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రెవరెండు విలియమ్ మెర్సెస్ ఎమ్. ఏ. బి. డి. గారు ఓడిరాసు డివిజన్ క్వాలియమర నొక సాధారణసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

గన్నకరము సభ కేంద్రం.

ఎలిమెంటరీ సాధారణ మూసలై నరు బి. రామలిక్తిగారు గన్నకరము కేంద్రీక ప్రాజెక్టులలోను 1వ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి. బి. కృష్ణప్రసాదుగారు 2వ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి. గాని నియమింపబడిన గాని వార యుద్యోగమున నుండవచ్చును.

ఉద్యోగములు, నెలపులు మొ||

సంజాముజిల్లా రిస్ట్రాగారు వామ సూర్యనారాయణ అగ్రగణ్యులకు నెవ్రెంబరునాగవ తేదీనుండి మూడుమాసములు సెలవొంగబడినది.

రెంపురము గాయంట్ల సర్వేయింగుగా నున్న కావూరి చింతకేసిగారు సంజాముజిల్లా రిస్ట్రాగారు నియ మింపబడిరి.

ఈక్రింద సభికిరెస్ట్రాగారు లొకటెంటునుండి మరియొక టెంటుకు మార్పబడిరి.

I యల్లాపంతు: సా.న్నభముగారు కలెక్టరు కేటరుండి పట్టాకి మేడిరి.

నిదురుకు లక్ష్మీనరసింహులు గారు పట్టాకి మేడిరుండి నరన్న కేటరు.

II పోలూరు రంగారావుగారు తెక్కలినండి కాకలికి. తోటపల్లి కృష్ణస్వామయ్యగారు కలెరుండి పాల్క నేరుకు.

రాయవేట లక్ష్మీనారాయణ పిల్లేగారు పాల్కనేరు నుండి కాంగుండికి.

ప్రెస్టిజేను రత్నము వేణుగోపాల ముదలియారు కాం గుండినుండి మైలామునకు.

తిరుశాలి రామస్వామి కం.శేష్య అయ్యరుగారు మైలామునుండి తెక్కలికి.

బొండిలి లక్ష్మణసింగుగారు ఆచంటనుండి చాలపల్లికి తడికెళ్ల అప్పలనగయ్యగారు చాలపల్లినుండి ఆచంటకు

వాతావరణస్థితి

1916 సం|| నెవ్రెంబరు 18-వ తేదీ.

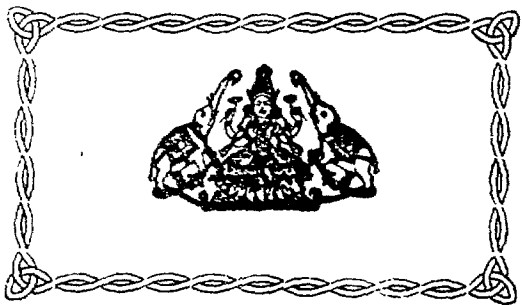
ప్రదేశములు.	సగటునెల 18 తేదీన నాయుత్పన్నము అంగుళములు	కడవి 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రు		వర్ష పాతము.		
		ఉష్ణోగ్రు	నీడను	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.	
గోపాలపురము	29.788	85.9	78.9	0.70	13.73	26.79
నాల్లెరు
కాకినాడ	29.714	86.3	77.3	0.01	23.91	20.57
బందరు	29.724	85.4	70.0	0.20	38.94	22.16
గుంటూరు	...	88.2	76.5	0.03	26.31	20.37
నెల్లూరు	29.719	90.6	78.1	...	14.67	10.14
నంద్రాసు	29.734	91.3	78.2	...	12.69	14.75
కడప	29.764	94.5	76.8	0.49	13.01	13.59
నాగపట్టణము	29.759	92.5	78.8	...	14.65	11.41
కొలంబూ	29.778	82.9	77.5	0.04	70.53	39.48
తిరువనంతపురము	29.811	79.6	74.4	0.07	38.52	39.38
కొచ్చి	29.804	79.7	74.2	0.24	91.17	84.61
కల్లికోట	29.808	80.8	75.1	0.33	94.32	96.43
మంగళూరు	29.784	84.9	73.2	0.84	98.21	111.57
బొంబాయి	29.624	83.9	77.4	0.07	73.24	64.55
హైదరాబాద్	29.712	83.5	73.3	...	34.15	22.42
అనంతపురము	...	90.5	73.4	...	19.48	11.68
బళ్లారి	29.722	87.3	73.1	...	16.11	10.93
కర్నూలు	29.747	85.7	73.5	0.02	20.58	19.03
కడప	29.749	92.0	77.5	...	27.66	18.14
చెంగుళూరు	29.772	80.3	65.8	...	32.27	21.23
కొడైకనాలు	22.721	61.8	53.2	0.08	37.92	29.22
ఉదకనండులము	22.932	62.3	52.6	0.03	33.55	34.48
కొయంబట్లూరు	29.784	87.4	71.0	...	13.86	8.94
నెల్లూరు	29.752	89.7	74.4	...	29.49	22.18
శేలము	29.758	89.2	73.8	...	24.75	24.10
తిరుచినాపల్లి	29.762	94.6	78.2	...	17.76	13.73
పురుకోట	29.775	93.0	78.1	...	23.81	18.05
మనగ	29.764	90.1	77.0	...	16.38	14.95
తిరువల్వేలి	9.30	6.40

దీర్ఘకల్పమునందు వాయుభిక్షము హెచ్చి పీడిత అగ్రము అండచూడేపుల ప్రాంతములందు క్రిందని. వాయువు వెల్లగా వీచుచున్నది. ఆఖరాము వాయువేగము వివిధాతుల నున్నది. వాయువు వీచు నిక్కలున నేగితియు రాగధాని యందు సరిపంపింపుల నున్నవి. కొన్నిచోట్ల వాయువుయందు నలను లేదనియు చెలియవచ్చునది. కిర్గాటకునందు వర్ష మెక్కుమున మార్పులేదు. ఇతర భాగములందు హెచ్చుగా నున్నది. సాధారణముగా ఎప్పటికింటి కంచెము చెక్కుచూచు నున్నది. పక్షియొక్కము మొత్తమువీక్ష సంకటను ఎప్పటికింటి చెక్కుచూచు నున్నది. కిర్గాటకునందు రాత్రి యొక్కము ఎప్ప టి కంటె 2 డిగ్రీ టెమ్పరేచరు నున్నది. ఇతర భాగములందు సాధారణముగా నున్నది. వాయువు నందు తేద లేదు. రాని ఆరాశమున మేఘములు పట్టియే యున్నవి. వర్షము తీవ్రము నందు వర్షము కురియుచునే యున్నది కాని కర్ష పాతము క్షుల్పము. రాజధానియందు నిరంతరము నుండి కర్ష ముండు శోభిల్లును.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

విషయమునకు.

- 1. భావములు
- 2. సాహిత్యము
- 3. సాహిత్యము
- 4. సాహిత్యము
- 5. సాహిత్యము
- 6. సాహిత్యము
- 7. సాహిత్యము
- 8. సాహిత్యము
- 9. సాహిత్యము
- 10. సాహిత్యము
- 11. సాహిత్యము
- 12. సాహిత్యము
- 13. సాహిత్యము
- 14. సాహిత్యము
- 15. సాహిత్యము
- 16. సాహిత్యము
- 17. సాహిత్యము
- 18. సాహిత్యము

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 సం॥ సెప్టెంబరు 13-వ తేది
బుధవారము

స్వ విషయము

ఒక లేఖని యొనరించిన
సంకల్పము తన వనంబున కనుక
నొరులకు నుపేక్షించునది
కావలయును పాపములను కల్గె.

విశ్వమునంతయు. దేశకాలపాత్రా పరికల్పి
తము. కాల ప్రభావ మతిగహనము. కల్ప
ములు కల్పాంతరములు మన్వంతరములు యుగ
ములు యుగాంతరములు శకములు తం ములు
సంవత్సరములు గతించుచున్నవి. అనుక్షణము
విశ్వరూపములందు మార్పులు గలుగుచున్నవి.
విశ్వంతిర్గతములైన గ్రహములందు
తారాక్షరములందు గోళములందు ఖండము
లందు దేశములందు ప్రతిక్షణమును గలు
గుచున్న పరివర్తనమును హఠాంచల యసా
ధ్యము. విశ్వమునం దంతర్గతమైన సకలమును
విశ్వపరిణామమునకై తోడ్పడుట విశ్వేశ్వరుని
సంకల్పము. విశ్వపరిణామమునకు మహత్పదార్థ
ములనలె స్వల్పపదార్థములను సాధనభూతములు.
విశ్వశక్తి సకలపదార్థములందును ప్రతిస్థాపితము.
అనంతమున పదార్థములు అనంతమైన విశ్వశక్తి
కాసమునకు కేంద్రస్థానములు. సకల కేంద్రస్థా
నములు విశ్వవికాసమునకు పరికల్పితములై విశ్వ
రూపమునందు స్వక్రము లగుచున్నవి. మహా
విశ్వవికాసమునం దొక జాతివికాసము ఒక దేశ
వికాసము స్వల్పవిషయముగ నుండుట సహజము.
కాని ప్రతిదేశమునందును ప్రతి జాతియందును
ప్రతి యుగమునందును విశ్వ వికాసమునకు అను
కూలములైన బీజాకురములు ప్రతిపాదితములై
నట్టిట విశ్వధర్మము. లోకమునందలి సకలారం
భములు విశ్వధర్మ వికాసమునకై వినియోగ
పడుచున్నవి. ఇరువదవ శతాబ్దారంభముతో
లోకమునందు నూతనయుగ ముదయించినది. నూ
తనయుగారంభమునందు ధర్మవికాసమునకై
మహాపరివర్తన ముపసర మైనది. మహాపరివర్తన
మునకు లయము సాధనము. ఇరువదవ శతా
బ్దమునం దొకమునందు మహాలయరూపంబులైన
సామ్రాజ్యములు సంప్రాప్తము లైనవి. ప్రజల
హృదయసీమలందు నూతనభావములు గలిగినవి.
సకల దేశములందు భిన్నరూపములను నశాంతి

యనంతిగించినది. ఒక ఖండమునందు భోగాభిలాష.
ఒక ఖండమునందు స్వాతిగ్రహభిలాష. ఒక ఖం
డమునందు కర్మవ్యామోహము. ఒక ఖండము
నందు సన్యాసవ్యామోహము. ఒక ఖండము
నందు బలవర్ధనము. ఒక ఖండమునందు దుర్బల
వ్యాపనము. యుగసంధులందు ధర్మాధర్మములకు
సంబంధము సహజము. ఆ మహాసంబంధమునందు
ధర్మ విజయమునకై పాటుకగుట ధర్మపరాయ
ణము.
ఆంధ్రపత్రిక యుగసంధియందు స్థాపితము.
కీలకసంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౧౪ బుధవాస
రంబున దు బొంబయినగరమున ప్రథమ సంచిక
ప్రచురితము. ఆపత్రికయందు పత్రికోద్దేశము
“స్వామిభక్తిని దేశాభిమానమును ప్రజలహృదయ
లందు నెలకొల్పి సదా పాటుపడుచుండెదము... ఆంధ్రప్రభు
త్వమునకు లోబడిన యితరరాజ్యములందువలెనే స్వపరిపాలన
మును బొందుట మా స్వరాజ్యాపేక్ష..... కాలము,
ధర్మము, దైవము మాయుశ్వములను సఫలీకృతముగ
జేయుటకాత!”
అను వాక్యములందు ప్రక్షేప్తము ఈభావము
లాంధ్రపత్రికయందు ప్రచురితములై ఎనిమిదేండ్లు
గతించినవి. ఈసంచికతో లాంధ్రపత్రికకు తొమ్మి
దవ యేడు సంప్రాప్తమైనది. గతించిన ఎనిమిదేండ్లు
యందును లోకమునందును భరతఖండమునందును
విపరీతమైన మార్పులు గలిగినవి. కర్జునప్రభు
నిర్వృతి అధికారాభిమానము జపాను దేశస్థుల విజ
య పరింకరలు భారతీయుల ప్రబోధమునకు గార
ణంబులైనవి. వంగదేశ విభజనము వంగదేశీయుల
యాంధోళనమునకు మూలబీజము. వంగదేశము
నందు బుట్టిన యాంధోళనము భరితఖండమున
కంతకును వ్యాపించినది. జాతీయాభిమానము దేశ
భాభిమానము సకల దేశలయందును మ్రోగినవి.
భారతీయులకు జాతీయప్రత్యభిజ్ఞానము గలిగినది.
జాతీయ ప్రత్యభిజ్ఞానము స్వయం
సహాయభావమును నెలకొల్పినది. స్వయంసహ
యమును నమ్మిన జాతీయవాదులు స్వరాజ్యాదర్శ
మును ప్రకటించిరి. పాలకులు మితవాదుల సంతా
పము నుపశమింప జేయుటకై రాజ్యాంగములను
సంస్కరించిరి. శ్రీ పంచమజ్జారాశ్రేణుని పట్టా
భిషేక మహాత్మ్యవ సమయమునందు శ్రీ హార్దోజి
ప్రభువు రాజధానిని డిల్లీనగరమునకు మార్చెను.
వంగదేశవిభజనమును రద్దుచేసెను. బీహారుదేశ
స్థుల లాభమునకై ప్రత్యేకరాష్ట్రమును నిర్మి
ంచెను. ఆ సమయమునందు హార్దోజి ప్రభువర్యుడు
ప్రచురించిన లేఖ యదారభావధరితమై స్వరా
జ్యభావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. దేశమునందు
క్రమక్రమముగ స్వరాజ్య సిద్ధాంతము ప్రబలి
వ్యాపించుచున్నది.
వంగదేశము నందువలె లాంధ్రదేశమునం
దును మహాత్మరమైన ప్రబోధ ముదయించినది.
ఆంధ్రదేశమున ముదయించిన ప్రబోధమున కాం
ధ్రులయందు గలిగిన దేశాభిమానము భాషాభిమా
నము జాతీయాభిమానము నిదర్శనములు. ఆంధ్ర
దేశమునందు స్వదేశాభిమానము మహాతరంగ
ములవలె నుప్పొంగ నారంభించిన కాలమునం
దాంధ్రపత్రిక ప్రచురణ మారంభమైనది. గతిం
చిన ఎనిమిదేండ్లయందును నాంధ్రులయందు విక
సించుచున్న నూతనోత్సాహ మాంధ్రపత్రికయం
దు పరిస్ఫుటమగుచున్నది. ఆంధ్రపత్రిక బొంబ
యియం దారంభమైనపుడు పత్రికయొక్క భావి
భాగ్యస్థితిని నిర్ణయించుట దుస్సరముగ నుండెను.
మహారాష్ట్ర దేశముధ్యను తెలుగుపత్రికను ప్రక
టించుట యొక వింతగ నుండెను. పత్రికాప్రచురణ
మహావీరకు గారణముగ నుండెను. పత్రికోప
యోగము శంకాస్పదముగ నుండెను. విమర్శకులు
యథేచ్ఛ గ ఖండనమునకు బూను

కొనిరి. రంధ్రాశ్వేషకులు స్వలా
భాపేక్షను గనుగొనిరి. దోషాశ్వేషవరాయణు
లు పత్రికోపయోగమును శంకించిరి. వైవేకృప
వలనను నాంధ్రదేశ భాంధ్రుల సహాయమువల
నను పత్రిక కీగండములు గడచినవి. ఎనిమిదేండ్లుగ
నంతరాయములు లేకను వారపత్రికప్రచురిత మగు
చున్నది. ఏడు సంవత్సరాదిసంచికలు ప్రచురితమై
లైనవి. ముప్పదిమాసముల నుండుమును నాంధ్ర
దివపత్రిక భగవదనుగ్రహమువలన నిర్విఘ్నము
గ వెలువడుచున్నది. ఆంధ్రుల భావప్రపంచము
నందు ఈ స్వల్పకాలమునం దుద్బంధములైన మా
ర్పులు గలిగినవి. పండితులకు పామరులకు నిశ్చల
మైన భాషాభిమానము దేశాభిమానము జాతీయా
భిమానము హృదయక్షేత్రములం దంకురించినవి.
ఆంధ్రుల హృదయసీమలందు మూర్తిభవించిన
స్వదేశాభిమానము ఆంధ్రోద్వమరూపమున బరి
ణమించినది భారతజాతీయ వికాసమునకు భాషా
ప్రయుక్తాష్ట్రవిభాగము సాధన మని ఆంధ్రదేశ
మునందు ప్రబలుచున్న నూతనసిద్ధాంతము. ఆ
సిద్ధాంత ధర్మమును సంపూర్ణముగ
గ్రహించుట వలననే భరితఖండంతర్గ
తములైన జాతులు భాషలు దేశములు వికసించి
తేజోవంతమైన సంయుక్తభారతరాజ్యము స్థాపి
తము గాగలదు. పరిధావి సావత్సరాదిసంచిక
యందు “ఆంధ్రరాష్ట్రము” అను వ్యాసమునందు
“ప్రత్యే కాంధ్రరాష్ట్రవిభాగమునలన భాషాభివృద్ధియును,
వాణిజ్యాభివృద్ధియును సహజైశ్వర్యాభివృద్ధియును గాగలవు”
అని వ్రాయబడినది. రాక్షస సంవత్సరాదిసంచిక
యందు దీభావము
“ఇరువదవ శతాబ్దపుసారంభమున దేశాభ్యుదయమున
కు ప్రజాసభ్యతయును జాతీయస్వాతంత్ర్యమును ముఖ్యసాధ
నములని స్థిరపడినది... హిందూదేశమునందు రాష్ట్రీయ స్వపరి
పాలనాపద్ధతి సాధ్య పడుటకు భాషను జాతీయబట్టి యేర్ప
డెడి రాష్ట్రములే శరణ్యములు ఇందుకు కృతిరక్తములైన
రాష్ట్రములు ప్రజాసభ్యతను సులభముగ నుపసాహరములు.”
అను వాక్యములవలన విశదీకృతము. ఈభావము
క్రమవికాసమును బొంది పంశిత పామరజనుల
చిత్తంబులను దృఢముగ నాకర్షించినది. గాష్ట్ర
మునకును ప్రజలకును సన్నిహిత సాహచర్యము
భాషాసాధనమువలన గలుగునను భావము జనాంగీ
కారమును బడయుచున్నది. ఆభావవ్యాపనము
సకలరాంధ్ర ప్రచుత్తములందును వ్యక్తమగు
చున్నది. ఆంధ్ర మహాసభ భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్ర
విభజనమును గోరుచున్నది. ఆంధ్రజాతీయ కళా
శాల ఆంధ్రగ్రామాలయములు మండలసభలు
శాఖాసభలు దేశభాషాముఖమున విజ్ఞానమును
వ్యాపింపజేయ సమకట్టుచున్నవి. ఆంధ్ర వాగ్రూప
త్రికలు సకల ప్రదేశములందును నూతన వికాసము
తో తాంకరమాడుచున్న యాంధ్రవ్యక్తి వికా
సమును పరిస్ఫుటము చేయుటకై యథాశక్తిని
తోడ్పడుచున్నవి. ఎనిమిదేండ్లలో దేశమునందు
విశేషమైన భావపరివర్తనము గలిగినది. ఆంధ్ర
విద్యాపాతుల కాంధ్రభాషయందభిమానము గొ
గినది. మాతృదేశారాధనముపట్ల విశ్వాసము
గలిగినది. ప్రజల కాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునందు
లక్ష్యముకుడిగినది. ఆంధ్రపంచపంచమునకు ఆంధ్రుల
భావి భాగ్యోదయమునందు ప్రత్యభిజ్ఞానము గలిగి
నది. ఆంధ్రమహాజనుల సహాయమును పోషణము
నుబడసి యాంధ్రపత్రికయును యథాశక్తిని నాం
ధ్రవ్యక్తి వికాసమునకై ఈ యెనిమిదేండ్లును పాటు
పడినది. ముందును నీపగిదిని దేశసేవను భాషా
సేవను ప్రజాసేవను జేయుటకై యాంధ్రపత్రికకు
పరమేశ్వరానుగ్రహమును దేశభాంధ్రులు సహ
యమును సంపూర్ణముగ గలుగు నని నమ్ము
చున్నాము.

[illegible]

బరోపా మహా సంగ్రామము

గొన్న యుద్ధము-ఆంగ్లలు ఖయదీలను పట్టుకొనుట.

సోముసదీ యుద్ధము-పరాసులు శత్రుకందకములను వశపరచుకొనుట.

బాల్కను రంగము - ఆంగ్ల అవస్కందనము ప్రారంభమగుట.

సూమానిని చాట్టుట - గ్రామములనుండి శత్రువులను తరచుట.

గివోరుగివో పట్టణము-మేనియను శత్రువులు నేయుట.

[రైటరు ఏ జెస్సీ.]

ఇంగ్లాండు

ప్రస్తుత కేచెనర్ ప్రభువు కుమారుని వివాహము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ప్రస్తుత కేచెనర్ ప్రభువు ఏక కుమారుడగు వైకౌంట్ బ్రూంకాల్కిని డోక్టరు ఫుక్ కా పురస్కారము మేజరు మాన్యుటమా రై ఎడేనాకిన్యకును ఈదిన ము వివాహము జరిగినది. బ్రూంకాల్కిన్ ప్రభువు స్వాగ తోపన్యాసము నిచ్చుచు నెడ్లెక్సుమిని తండ్రి తూర్పుఆఫ్రికా రంగమున పనిచేయుచున్నాడని చెప్పిరి.

రాలీ అన్నదమ్ములు, జనుము కంట్రాక్టు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ఎంకర్నెము ఎంతటికిని డండేరురకంపు ఎనుబదివేల టన్నుల జనుము వద్దను అయిదు లక్షల అరువదివేల పౌనులు లేక బియ్యవద్ద ఏడుపౌనులు చొప్పున రాలీ అన్నదమ్ములు జనుము కంట్రాక్టులో లాభము తీయుచున్నారని వార్తా ఆఫీసువారు వేసి రికార్డులు మిక్కిలి యధ్యమని టైమ్సుపత్రిక వెల్లడించినది. సముద్రయానముకము తగ్గింపుటవలన వచ్చిన అయిదు పౌనుల లాభమును, ఇండియను ఎక్స్‌పోర్టు పన్ను లాభముల పన్నులు కొన్ని పన్నులు చెల్లింపనందున 87½ పిల్లింగుల లాభమును తీసివేయగా మిగిలిన పండ్లెండు పిల్లింగుల ఆరు పౌనులు మాత్రమే అసలు లాభమనియు ఆ ప్రతీక తెలియ జేయుచున్నది. అనగా సందర్శి రమునకు వచ్చు లాభము ఏకవేల పౌనులుగా తేలుచున్నది. దొరకమువారు సమయాన్ని జనుముకంట్రాక్టు అధిక వేల నిచ్చి కొనుక్కొని జనుముతో దండివేరకములు విశేషముగా పనిచేయుట కష్టమనెడి యుభయోశ మింకన వచ్చింపబడలేదు.

బ్రిటిషు ఫైదీలు

ఎంకర్నె ఎంపుము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—యుద్ధమునందు పట్టు వడిన ఫైదీల సంగతుల నన్నిటి కరయుటకుగా నొకప్రత్యేక సంఘ మేర్పరపబడినది. సిక్స్‌టూరు జేమ్సును అధ్యక్షుడు. విలియమ్ హ్యూము, విలియమ్స్ ఎమ్. పి. ఎ. జై. క్యాంపుబెల్లు, సిక్స్ జూను హ్యూయెట్టుగా ర్ లాంఛనుభ్యులు ఆఖరి ఇద్దరును భారతీయుల వారికి నొకరింకొకరు.

ప్రాన్సు

లాయిడ్ బార్జిగారు.

వెడను రంగమున ఎంకర్నెముట.

పారిసు, సెప్టెంబరు 12:—లాయిడ్ బార్జిగారు వెడను రంగమున ఎంకర్నెముచున్నారు. వెడనుకోటలో వారి కొక వింగ్ దొంగబడినది. అచ్చట వెడనుచున్న కులను గలిసికొని గలిగినందులకు వారు చాల ఆనందించిరి. వెడను దుర్గరక్షకులు ప్రాన్సుదేశమునే రాక గ్రహమ్యభోక్తము కంటికిని గట్టించి రనియు అందఱును పరాసువారికి సాహాయ్యమై మహాశయ ఫలసిద్ధికొనకు దోడ్పడుచుండుననియు లాయిడ్ బార్జిగారు నెలవచ్చిరి.

సోము రంగము

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది:—సోమునది కుత్తమున బార్బి. వారాండ్, ఓ.వి. ల్లర్సు సార్వప్రాంతములందు శత్రువును ఘోరియుద్ధము జరిగినది. దీనివైక నేనాముగమును కేశము లేమియులేవు.

బ్రిటిషువారి అవస్కందనము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—సెల్మోనికానుండి ఇట్లు తెలిపి వార్త వచ్చినది.—బర్మియా వద్ద బ్రిటిషువారు శత్రువు లన్ని వర్షము గురిపించుచుండగా స్త్రీమానదిని దాటి నెవోల్జెన్, కరాబ్యకాయ్ అను గ్రామములను ముట్టడించిరి. ఈ గ్రామము లను శత్రువులు పట్టుదలతో సంగ్రహించుకొనుచున్నారు. వర్షా రుతు పశ్చిమమునుండి డాయర్స్ సున్నునకు గల బల్గేరియను స్థానములపై మేము శత్రువుల వర్షము గురిపించి శత్రుఫిరంగి స్థానములను గొట్టితిమి. సర్వీయను రంగమునందు ముందునకు వచ్చిన బల్గేరియనుపక్షాలములు వెనుకకు తిరిమివేయబడి నని తెలియజచ్చినది.

గిన్నీ యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—నో డగ్లస్ పేగుగారు నిన్నటి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి. ఆంకరుకు దక్షిణమున మార్పు లేదు. గిన్నీ యందు ముఖముఖి యుద్ధము జరిగినది. ఇచ్చట బ్రిటిషువారు 200 మంది ఫైదీలను పట్టిరి. మన ఫిరంగిదళము వారును కందక ఫిరంగులును ఎస్టాన్ వర్తకమున కందక ఫిరంగి యుద్ధము సలిపిరి. ఇతర స్థానములందు విశేష మేమియు లేదు.

పరాసు విమానములు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—ఈయధ్యాయ మిట్లు ప్రకటించబడినది:—బార్బి, సార్వప్రాంతములందు శత్రువుల ముట్టుకు లన్నియు భగ్నపలుపడినవి. వారి కపరిమితముగు నష్టము గలిగినది. మాయగి వర్ష ప్రభావమువలన శత్రుప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లైనవి. పరాసువిమానములు బ్రూజుకు దక్షిణమున శత్రువుల యుద్ధసంబంధ కర్మాగారములపై నను, సోమెపి వర్తకమున శత్రుశిబిరములమీదను, మందుగుండ్ల నిలువస్థానములపైను జయప్రదముగా బాంబులు వేసినవి. అనేకస్థలములందు ప్రేటలు కనబడినవి. సార్బూక్ ప్రాంతమునకు విమానాలమీదను, శత్రు శిబిరములమీదను బాంబులు వేసితిమి. శత్రువుల కమితముగు నష్టము వాటిల్లినది.

ఆంగ్ల పరాసు విజయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—“వెటిక్ హ్యూయెక్” ప్రతీక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషువారు మార్బెక్ పిన్న, కోర్నిలెట్టి అను స్థలములపై బడనున్నారు. లూక్ అడవి ఫాల్కంట్లు మైదానము, గిల్లిహంబు, గిన్నీ లను బ్రిటిషువారు వశపరచుకొనుటయందు వారు తమ మహాప్రతాపముల వెల్లబెచ్చిరి. వారి ప్రతాపమును వర్ణింప నలకికాదు.

పరాసువారు శత్రుకందకముల పట్టుకొనుట

లండను, సెప్టెంబరు 11:—డోమంబు ముందు స్థానిక తూర్పుననున్న శత్రుకందకముల నన్నిటిని తీవ్రముగా ముట్టడించి పట్టుకొంటిమని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

మార్పులేదు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—రష్యాను పశ్చిమరంగమున మార్పులేదని రుష్యావారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి విజృంభణము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఫోటో సెల్మోనికాను స్థలములకు మధ్యనున్న పర్వతములను, వొజ్జాసానదిపై సుబాసో గ్రామమునందున్న పర్వతమును ఇటలీవారు రాకమించుకొనిరి. ఇటలీవారు ప్రకటించిరి. వెల్మోనాకు ఆగ్నేయమున ఇటలీవారి పంక్తి 70 కిలోమీటర్లు ముందుకు ఏర్పడుపబడినదని సెంట్రలు న్యూసు వార్తాసంఘపు రోమునగర విశేషకుడు వ్రాసెను, ఇటలీయనుల పుజోగమనము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఇటలీయను తంత్రీవార్త యిటులు తెలియజేయుచున్నది. వల్లార్నవద్దను, ఉత్తరపోనీ నాలోయలోను జరిగిన యుద్ధమున మేము విజయ మొందుచున్నాము. ఆ ప్రదేశమునందు శత్రు సైన్యముల తరిమివేయుచున్నాము.

యుద్ధనౌకకు నిష్పంతుకొనుట.

రోము, సెప్టెంబరు 12:—ఈనెల 2వ తేదీని “లియోనార్డో డావిన్చి” యను ఇటలీవారి యుద్ధనౌకకు నిష్పంతుకొని అది ప్రేరీ మునిగిపోయినది. 22 మంది నౌకాదళోద్యోగులును, 227 మంది నౌకానైనికులును నష్టమైరి. యుద్ధనౌకను సంగ్రహించుట కాశలున్నవని తెలియుచున్నది.

రుమేనియా

రోమేనియా యుద్ధరంగము.

గివర్నో ముట్టడి.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—10 వ తేదీ నాటి బక్ హారెస్టు తంత్రీ వార్త యీ సమాచారమును తెలియ జేయుచున్నది:—ఏడవ తేదీ వరకు తురుష్కులు రొమినియాలో యుద్ధము చేయునట్లు ప్రకటింపక పోయినను డోబ్రుజ్డాలో తురుష్కు సైన్యములు సంగ్రహించుట మాత్రము స్పష్టముగా తెలియవచ్చుచున్నది. గివర్నో ముట్టడికి ప్రత్యామ్నాయగ మేము రెస్టుచక్కును ముట్టడించుచున్నాము.

టర్కీ

కాకసను రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—కాకసావారిట్లు ప్రకటించిరి. ఈనెల 9, 10 తేదీలను ఆగ్నాట్ ప్రాంతమున తీవ్రయుద్ధము జరిగెను. కాకీజ్ సమీపమునందు మేము బానా యను పురము నాక్రమించుకొని శత్రువులను వెంటఁ దలుముచున్నాము.

బాల్కను

శత్రువులు గ్రామములనుండి తరిమివేయబడుట

లండను, సెప్టెంబరు 11:—సెల్మోనికానుండి బ్రిటిషు వారిట్లు తెలుపుచున్నారు.—స్ట్రుమానది ననేక స్థానములందు దాటితిమి. నోవోబ్జెక్ మున్నగు గ్రామములనుండి శత్రువులను దరిమివేసితిమి. ఈ గ్రామములందు శత్రువులు చాలకాలము పోరి తుదకు వదలివెట్టిపోయిరి. శత్రుప్రతియుద్ధము లన్నియు భగ్నముచేయబడినవి.

ఏథెన్సువద్ద ఫ్రెంచి నావికులు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ఏథెన్సువద్ద నుండు రాయబార సంరక్షణార్థము ఫ్రెంచి నావికులు ఏథెన్సును జేరిరి.

అమెరికా

అమెరికాయందు రైలువేవారి సమ్మెకట్టు.

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 12:—నగరమునందు బండ్లను నడపువారు రానందున ఈకాలమునందే 8 లక్షలనుండి పనులకు రామని సమ్మెకట్ట దలచుచున్నారు.

యూనైటెడ్ స్టేట్సు ఎన్నికలు

లండను, సెప్టెంబరు 12:—పోర్టుండునుండి ఈ క్రింది విధమున తంత్రీవార్త వచ్చినది.—ప్రజా ప్రభుత్వవాదులును ప్రాగ్రెసివ్ పక్షవాదులును ఎన్నికలందు జయముకొని ఊరెయిను జిల్లాకు మిల్లికెన్ గారిని గవర్నరుగా నెన్నుకొనిరి. ఇద్దరు యునైటెడ్ స్టేట్సు రాజకీయ సంఘపథ్యులను, 4 కాంగ్రెస్ సభ్యులనుగూడ వా రెన్నుకొనిరి. ప్రజాప్రభుత్వవాదుల జయమువలన పిల్లనుగారికి ప్రతికూలాభిప్రాయములు మొదలుగుచున్నవని యూహింపవలసి యున్నది.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

(మా స్వకీయ వితేఖకుల యొద్దనుండి)

దక్షిణహిందూస్థానము

మలబారు వార్తలు.

శ్రీ కొట్ట, సెప్టెంబరు 12:—కొచ్చిన్ సంస్థానమునందలి చిత్తూరునందు రామయ్యరాయల భూస్వామి పాలమునందు కొంతమంది కూలీలు ఒక పెద్దబండను కొట్టి మొదలు పెట్టి దానిని తీయగా లోపల నొక పెద్దగుహ కనబడినది. గుహలో పల ఇటువంటి నిటువంటి రాతిబండలేయున్నవి. గుహయడుగున మూడు కుండలయరదు ఇసుకయుండెను. అనేకవందల సంవత్సరముల క్రిందట ఈ కుండలు పెట్టబడినవి అనేకులను చున్నారు.

మునిసిపాలిటీలు: పన్ను ఎక్కువ చేయబడుట.

హోస్పేట, సెప్టెంబరు 13:—మునిసిపాలిటీ పన్నుల నెక్కువ చేయుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు పంపిన యుత్తరువులను తొలగించుటయో లేక ఆ యుత్తరువులను మరల వివిధ మునిసిపాలిటీల యొక్కయు, జిల్లా అధికారుల యొక్కయు విమర్శనలకు పంపుటయో చేయవలయునని మధ్యతరగతి వ్యవసాయదారుల ప్రతినిధులు ఒక విజ్ఞాపనా పత్రముపై సంతకములుచేసి చేస్తూ ప్రభుత్వమువారికి పంప తీర్మానించిరి. విజ్ఞాపనా పత్రముపై సంతకములు చేయబడినవి. పన్నులు వృద్ధిచేయబడుటవలన నిరుపేదలకు వ్యవసాయకులకు విశేషముగా కష్టములు గలుగుననియు, పూర్వపు ఏర్పాట్లు జరిగిన వెనుక ఇంతవృద్ధి కాలములో వ్యవసాయకుల యవధమునకు గాని ముగుసనియు పత్రమునందు వ్రాయబడినది.

బొంబాయి

జి. ఐ. పి. రైలువే కర్మాగారము

పనివారి సమ్మెకట్టు.

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 13:—నిన్నటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మెట్రోపాలిటన్ జి. ఐ. పి. రైలువే కర్మాగారమునందు వాగినుల కాఖకు సంబంధిన 6000 మందికి పైగా గల కూలీలు సమ్మెకట్టి పనులను మాని తమకష్టములను ఏజేంటుకు చెప్పకొనుటకు విక్టోరియా టెర్మినస్ స్టేషనుకు బోయిరి. పనివారు తమ కూలీలు తీసికొనిన పిమ్మట ఇంటికి వెళ్ళిపోవుట ఆచారముగా నుండగా గత సోమవారమునాడు ఆయాచారమునకు భండపాటు గలిగినదని కూలీల ప్రతినిధులు చెప్పకొనిరి. ఏజేంటు కూలీలకు తృప్తిగలుగునట్లు వ్యవహారమును పరిష్కరించి పంపివేసెను. ఈ ఉదయము కూలీలు యధా ప్రకారము పనికొచ్చిరి.

60 మంది ప్రయాణికులతోడను, సీమ టపాలుతోను బోనున్న సాల్వెట్టి అను మెయిలుస్టేషను నిన్న సాయంత్రము వడెనుకు బయలుదేరినది.

బర్మా

బర్మా రైల్వే నెంటు గవర్నరు గారు.

కలకత్తాకు వచ్చుట.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12:—బర్మా రైల్వే నెంటు గవర్నరు హార్నోర్ట్ బట్లరుగారు రాజప్రతినిధి గారిని జూచి నేటి యుదయమున నివటికి విచ్చేసిరి. బర్మా చారిత్రమువారి వివిధ కాఖలతో సంబంధించిన ఇండియన్ వ్యవహారములను గూర్చి వారు రాజప్రతినిధిగారితో కొంత వడి ఘుచ్చటించిరి. అనంతరము స్ట్రీమరులో వారు పరివారసహితముగా గురువారము నాటి సాయంత్రము 7-30 గంటలకు బంగారునకు బయలుదేర నున్నారు.

రంగూనునందు పశువ్యాధి.

రంగూను, సెప్టెంబరు 12:—రంగూనునందు పశువ్యాధి ప్రబలి అనేకపశువులు చనిపోయినవి. పశువులదొడ్డిలో కొన్ని ఇతర పశువులు చేరుటవలన వ్యాధి ప్రారంభమైనదని తెలియుచున్నది. 3 ఎద్దులకును, ఒక ఖడ్గమృగమునకును, పేపరు అను గాడిదజాతి చిత్రమృగమునకును, పాడుగు ముక్కలు గల కోతులకును ప్రాణాపాయము గలిగినది. ఇప్పుడు వ్యాధి తగ్గుచున్నదనియు, పూర్తిగా పోవునట్లేర్పాటు చేయుచున్నాననియు తెలియవచ్చుచున్నది.

బీహారు

పాట్నాకళాశాల.

విద్యార్థుల సమ్మెకట్టు.

బాంకిపూరు, సెప్టెంబరు 12:—పాట్నాకళాశాల ప్రిన్సిపలుగారు తాము చెప్పకొన్న కష్టములను విచారింపలేదని 300 మందికిపైగా విద్యార్థులు సమ్మెకట్టి కళాశాలకు వచ్చుట మానివేసిరి. ప్రాధానము మాన్సివేయబడినవిద్యార్థి వసతి గృహమునందలి మహమ్మదీయ బాలురును తమవసతి గృహమునకు బ్రాహ్మసమాజికుడగు విచారకు డున్నయన కష్టముగా నున్నదని హిందు బాలురును మొఘల్ బెట్టుకొనుచున్నారు. విద్యార్థులలో 40 మంది తప్ప తక్కినవారు వసతిగృహ విద్యార్థుల కష్టములను దలచి సమ్మెకట్టిరి. కళాశాల విచారణసంఘపు భారతీయ సభ్యుడగు ఎన్. సింహగారును, కళాశాల పండితుడగు యదునాథ సర్కారుగారును ఈ ఉదయము విద్యార్థులను తమ తమ తరగతులకు పంపబ్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థమైరి. వీరిద్దరీయందును విద్యార్థులకుమితమగు గౌరవము గలదు. యదునాథ సర్కారుగారిని ఈ సంవత్సరపు జేహారు విద్యార్థి మహాసభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. విద్యార్థులు జేహారు రైల్వే నెంటు గవర్నరుగారికిని, రాష్ట్రీయ విద్యాశాఖాధ్యక్షునకును, దగ్గంగా మహారాజుగారికిని విజ్ఞాపనాపత్రములను బంపి తమ కష్టములను తొలగించువఱకు కళాశాలలోనికి బోమని చెప్పుచున్నారు.

సింహ

భారతీయ సైనికులు.

రాజప్రతినిధిగారిచే భూషింపబడుట.

సింహ, సెప్టెంబరు 12:—రణరంగములో పలుతావుల తన యాసామాన్యపరాక్రమము వెల్లడించి భారతీయ సైనికులను, సైనికోద్యోగులను, సుమారు 200 మంది సంపాదించుకొనిన వివిధరకములగు బంగారుపతకముల దెచ్చి రాజప్రతినిధిగారు స్వయముగ నాయాయుద్యోగులను, సైనికులను అలంకరించిరి. సింహ సగరమున వైసురీగలు లాడ్జివద్ద కనూండెరు ఇన్ఫాంట్రీ యెదలగు గొప్పగొప్ప యుద్ధోగ్యుల సమక్షమున నీయుత్సవము జరుపబడెను. ఎవరెరికే యేకాదళములవలన బహుమతు లొసఁగబడినవియు జరుపబడెను. అనేకమంది గాయములుతగిలిన సైనికులు మంచముల మీద నుండగానే యలంకరింపబడిరి. నాలుగు మిలిటరీ క్రాసు పతాకములును, ఐదు సెంటుజార్జ్ రువ్వను ఆర్డరు పతాకములును, నాలుగు సెంటుజార్జ్ రువ్వను పతాకములును, రెండు ఫ్రెంచి మిలిటరీ పతాకములును పంచిపెట్టబడినవి. ఆర్డర్ ఆఫ్ బ్రిటిష్ ఇండియా పతాక మనేక జయజయ హస్త నిర్వహములతో సుజేదారు మీర్ డాబ్దుల్లా బహద్దరుగారి కీయబడినది. అనేకమందికి రెండేసి పతాకము లొసఁగబడినవి.

మోసా స్త్రీల సంఘము.

మెయ్యుపర్డు ప్రభిణి తెలుపుట.

సింహ సెప్టెంబరు 12:—మెయ్యు ప్రభిణి ఈదినము సింహ సగరమున మోసా స్త్రీలసంఘమును సక్రమముగా తెలిపిరి. 120 మంది స్త్రీలు ప్రభిణికి స్వాగత మొసంగిరి. ఈసంఘమునకు ప్రభిణి పోషకురాలును, ఓడ్యయరునలి అధ్యక్షురాలును, రాణీ హరినామసింగునలి కాగ్యదర్శియైయున్నారు. భారత, పాశ్చాత్యనాటీకులు లనేకులు సభ నలంకరించిరి. రాణీ హరినామసింగునలి సభ్యులను మెయ్యుపర్డు ప్రభిణికిఁ దెలియ జేసినవెనుక, ప్రభిణిగారు సభ నుద్దేశించి ఉద్బోధన యందుపన్వసించి తాముసంఘపోషకురాలుగా నుండుటకు సమ్మతించితిమని తెలిపిచ్చిరి. ప్రస్తుత మహాసభాగూఢమునకు స్త్రీసంఘములుచాలాసహాయము చేయుచున్నవి. ఈ మోసాసంఘమునుశ్రమగూని పరాక్రమముతోపోరుచున్న మోదవశూరులకు సౌకర్యములు గూర్చి ప్రయత్నించుట తమ లాభ యని శ్రీవారు చెప్పిరి.

మెయ్యుపర్డు ప్రభిణి యువన్యాస మొసగిన వెనుక రాణీ హరినామసింగు నలి స్వల్పపన్యాసము నిచ్చి ప్రభిణి హిందూదేశమునకు వచ్చిన ఇంత స్వల్పకాలములో ఉద్బోధన మూర్ఖుడ నేర్పినందుల కభినందించుచు కొనియాడిరి.

అనంతరము డాక్టరు బియెర్బీకన్యగారు గృహవైద్యమును గూర్చి స్వల్పపన్యాసము గావించిన వెనుక సంగీతము పాట జరిగెను.

హిందూదేశ తార్కిక సిద్ధి.

సింహ, సెప్టెంబరు 11:—యద్ధారంభమున కొన్ని మాసమువఱకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు పోస్టుఆఫీసులు, సేవింగ్స్ బ్యాంకుల వ్యవహారములకును ఇతర విషయములకును దాతృత్వముగా కొంత అప్పదిసికొనవలసి వచ్చెను. బందారు నిలువద్రవ్యమునుండి 80 లక్షలపానులును ఇండియన్ బిల్లులనుండి 70 లక్షల పానులును అప్పు చేసిరి. ఈ అప్పులలో 1914-15 సంవత్సరాంతమున 10 లక్షల పానులును గత మాస్చి యందు మరి 30 లక్షల పానులు తీర్చి వేయబడెను. క్రొత్తగా నేర్పబడుపడిన కన్వర్షను ఋణము వలన 6 కోట్ల రూపాయల కంటె ఎక్కువ ప్రోగ్రగునని తల పెట్టి బడినదని ఆర్థిక సభ్యుడు ఇదివఱకు చెప్పియుండెను. ఈ కన్వర్షను ఋణము సాహాయ్యము వలన బంగారు నిలువనుండి తీసికొనిన ఋణమును మఱియే తగ్గింప వచ్చును. అంతటి సిద్ధి యొకను గలుగలేదు. ఇండియన్ బిల్లులను ఈసెల 35 లక్షల పానులును, నవంబరుమాసమున 35 లక్షల పానులును రెండు ఫాయుడాలలో చెల్లింపవలయును. 15 లక్షల పానులను చెల్లించుటకు ఆర్థిక ప్రక్రమనం దేర్పాటు చేయబడినది. తక్కిన 50 లక్షల పానులు నిలిచియుండును. లండను మార్కెటునందు ఇంత ఋణముల కవకాశ ముండనట్లు చేయుటకు ఇండియన్ బిల్లులనుండి తీసికొనిన అప్పు సంతయును తీర్చివేయుటకు నిశ్చయించబడినది. ప్రస్తుతము ఆర్థికపరిస్థితి లనుకూలముగానున్నందున ఆర్థికప్రక్రమనాపబడిన 15 లక్షల పానులుగాక మరి 15 లక్షల పానుల నిచ్చుటకు ప్రస్తుత మేర్పాటుచేసిరి. తక్కిన 40 లక్షలఅప్పును బంగారు నిలువసామునుండి తీర్చివేయుదురు. బంగారునిలువసాము ప్రస్తుతము క్రొత్తరూపాయల ముద్రణముచే గలిగిన ఆదాయమువలన వృద్ధిచేయబడినది. కనుక ఇప్పుడు ఆ నిలువనుండి 80 లక్షల కాసులను దీసికొనుట కష్టముగా నుండదు.

ఇదియేగాక కాకితపు సాము నిలువ లండను కాఖకు మంచి ఆదాయముగలదు. ఇదియును హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారికిఁ దోడ్పడగలదు.

అగ్నోవా రొమేనియనుల వశమగుట.

ఆస్త్రియను నావికాదళము సిద్ధి.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—రైటును కిల్లు తెలియవచ్చెను. అగ్నోవా పురమును రొమేనియను లాక్రమించుకొనినందున దాచ్యూబునది తెగువను ఆస్త్రియను నావికాదళము అగ్నోవాకు దిగువగల ఆస్త్రియనులతో కలిసులేరున్నది. బల్గేరియాయొద్ద సముద్రమునందు ఆస్త్రియనుకాకలు కొన్ని గలవు. అవి దాగి యున్నవి. రొమేనియా షిరంగులు ప్రత్యేగము వలన అవి బయటికివచ్చి రొమేనియను పట్టణములను ముట్టడింప సాహసించవు.

యుద్ధఋణము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 13:—రిబట్టుగారు నూటికి 5 పానుల కడ్డీఋణము నుపసాదింపుచు దేశము ఇదివఱకంటె బలవంతముగా నున్నదనియు, మిత్రమండలి విజయము ప్రపంచనియు చెప్పిరి. మిత్రమండలి కార్యములను పూర్తిచేసి నాగరికతవజయమును కొనసాగించు పని మనకునిలచి యున్నదని వారుచెప్పిరి.

సర్వవృత్తిక విష సందేవిని.

మారు (100) రూపాయలు బహుమతి.

ఏప్పుడు వచ్చావా!

శత్రుడు బోదురు!!

తేజ కొండిపాలు వలన, మరల పోట్లకు తగిన మహారాజును బొందలేమిటల కష్టపడువారలకే మేమియావధమును గనిపెట్టితిరు. కట్టిన చోట నీమం న డైరెక్టర్లలో ప్రకార ముచయోగించిన ఒకటి రెండు నిమిషములలో మరల పోట్లతోవును. ఈయావధమునందు గుణము లేదని ఋణావు చేయు వారలు,

మా యావధమును మాకు తిరగువంటి తనకు నెలకైన మొత్తమును చాబట్టుకొనుటయేగాక (100) మారురూపాయల బహుమతి సంపాదకును కర్మలగుదురు.

తెల 2 సీసాలు ౪౦ ప్యాకెట్లు 1-కి 8 ఆ. పోస్టేజి 8 ఆణాలు.

ఒక పేజీదడ (2) ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజి ఉచితము.

1 దడక ప్యాకెట్లకు పోస్టేజీతో డ్యు 5-0-0

1 దడక ప్యాకెట్లకొన్నవారికి (1-8-0) తెలగల చాక్లెట్ పోట్లతో పేసా ఇశము.

స్వామిగో కోతవారు అథ అణా స్తాంపు కంపకలెను.

టి. సీతారామ మొదలియారు.

8, కందర్ప మొదలిది. తి.కల్లిక్కణి, మదరాస్.

The P. and O. "Kaiser-in-Hind" which connected with "Salsette" has arrived at Marseilles on Sunday and will sail for India on Sunday.

THE GREAT WAR.

Fighting at Guinchy: Prisoners Taken by British.

SOMME OPERATIONS: TRENCHES CARRIED BY FRENCH.

The Balkan Front: British Offensive Begins.

THE STRUMA CROSSED: ENEMY DRIVEN OUT OF VILLAGES.

Roumanian Bombardment of Givergevo.

[Reuter's Agency.]

British Front.

Fighting at Guichy.

Prisoners taken by British.

LONDON, September 12

General Sir Douglas Haig, in last night's communique said.—The situation south of Amiens is unchanged. There has been fierce hand-to-hand fighting at Guichy. Four officers and 101 men were taken at Guichy, making over two hundred prisoners since that report. Artillery and trench mortars silenced an attempted trench mortar bombardment north of Esclaff. There is nothing to report elsewhere.

French Front.

Artillery Duel North of Somme.

LONDON, September 12

PARIS—Last night's communique said—Except for rather violent Artillery duel north of the Somme in the Berny, Vermandovillers and Chaulnes sectors there is nothing important to report on the whole front.

Enemy Attacks Repulsed.

Effective Work Of French Aeroplanes

LONDON, September 12

PARIS—This afternoon's communique says Five German attacks between Berny and Chaulnes were repulsed with serious losses. Several attacks were accompanied by liquid fire. Our aeroplanes bombed important military factories south of Bruges most effectively and cantonments and ammunition depots north of Somme, causing violent explosions. We also bombed the barracks and aerodrome at Sarrebourg, doing serious damage.

Anglo-French Gains.

LAHORE, September 12

LONDON, September 11th—The "Petit Parisien" says The British directly threaten Martinpuich and Courcellette. The captures of Leuze Wood, Falfemont farm, Guillemont and Guichy were a series of magnificent feats of arms, no praise of which could be excessive.

Trenches Carried by the French

LONDON, September 11—A French official statement says—The whole system of trenches east of Fleury in front of Douaumont has been carried by assault.

Mr. Lloyd George Visiting Verdun.

A Banquet in the Citadel

LONDON, September 12

PARIS—Mr. Lloyd George is visiting Verdun. He was entertained at a banquet in the citadel, where he said he was happy to meet the guardians of Verdun's inviolable walls. He paid a tribute to the devotion and tenacity of the defenders of Verdun, who had saved not only France but all humanity, which again turns to France to defend the great cause.

RUSSIAN FRONT.

Position Unchanged.

LONDON, September 12

A Russian communique says—On the western front the situation is unchanged.

Italian Front.

Further Particulars.

ROME, September 12

The fire on the Lemarde da Vin broke out close to the magazine. The vessel was anchored where there was risk of an enemy attack. The Commander ordered the flooding of the lower parts of the ship, but an explosion caused the ship, but an explosion caused the ship to sink in 45 feet of water. The complement on board was 34 officers and 1,156 men. Enquiry hitherto has proved that the disaster was not due to an enemy attack or to defective explosives. Other possibilities of foul play are being investigated.

The Italian Advance.

LAHORE, September 12

LONDON, September 11th—An Italian official statement records the occupation of the heights between Photo and Palermo and of the village of Subasc on the river Volturno.

The "Central News" Rome correspondent says that the Italian front has been extended 70 kilometres south-east of Valona. ("C. and M. Gazette")

Italian Progress

Italian communique says.—We progressed at Vallarsa and in Upper Posina valley and repulsed the enemy attack in that region.

Fire and Explosion on a Battleship.

LONDON, September 12

ROME—Particulars are published of a fire and explosion on board the Italian battleship "Leonardo da Vinci" on the 2nd September by which the vessel sank. Twenty-one officers and 227 men were lost. There are hopes of salvaging the warship.

Balkan Theatre.

THE BALKAN FRONT.

British Offensive Begins.

The Struma Crossed and Enemy Attacked

LONDON, September 12

PARIS—A communique from Salonika says that the British crossed the Struma at Orpjak under the enemy's fire and attacked the villages of Nevojen and Karadzakov, which the enemy is obstinately defending. We violently bombarded the Bulgarian positions from west of Vardar to Lake Dorian hitting some enemy batteries. A fresh withdrawal of Bulgarian advanced posts is reported from the Serbian front.

French Blue Jackets at Athens

The French Blue Jackets have landed to guard legation at Athens.

Enemy Driven out of Villages.

LONDON, September 12

A British communique from Salonika states that the Struma has been crossed at several places. The enemy have been driven out of Nevojen and other villages after considerable opposition. Strong counter attacks were repulsed.

TURKISH FRONT.

Fighting in Caucasus.

LONDON, September 12

A Russian communique says—On the Caucasian front on September 9th and 10th fierce battles continued in the region of Ognot. We occupied Bana in the region of Sakiz and are pursuing the enemy.

ROUMANIAN FRONT.

Turks at the Roumanian Front.

Bombardment of Givergevo

LONDON, September 12

A telegram from Bukharest dated 10th instant says although Turkey did not declare war on Rumania till the 7th instant, the presence of the Turks in Dobrudja is indubitable.

We are bombarding Rustchuk in reply to the shelling of Giurgevo.

Rustchuk Shelled.

BUKHAREST, September 12

The enemy forces at Tartakal numbered 25,000 Germans, 40,000 Bulgarians and 10,000 Turks. The defenders numbered 25,000.

Great Britain.

Marriage of Present Earl Kitchener's Son.

LONDON, September 12

Viscount Broome, the only son of the present Earl Kitchener, was married to-day to Adela, daughter of Major Monius of Ringwood, Dover. Lord George Hamilton, in a speech at the reception, mentioned that the bridegroom's father, although a septuagenarian, was doing good work in East Africa.

Ralli Brothers Jute Contract.

LONDON, September 12

Times says War Office estimate that Ralli Jute Contract will save seven pounds a ton or £5,60,000 on 80,000 tons supplied to Dundee in twelve months. It is regarded as greatly exaggerated. It is pointed out that five pounds of the savings is due to the reduced freight and 37 shillings and six pence is due to not paying insurance and remission of the Indian Export tax both of which could be realised without appointment of single firm as buyer. Thus net saving is only twelve shillings and six pence or £50,000 annually. Meanwhile the important point has apparently not yet been considered namely what Dundee spinners will do with their own stocks which have been acquired at higher prices than jute supplied by the Government.

TELEGRAMS.

British Prisoners of War Controlling Committee

LONDON, September 12

Personnel of the special committee controlling all matters relating to the British prisoners of war includes Sir Starr Jameson (president), William Home, Williams M.P., A. Y. Campbell and Sir John Hewitt. Latter two represent the interests of the Indians.

"Warspite's" Feat.

A Curious Episode

LONDON, September 12

(Copyright, 1916, by Mr. Alfred Noyes.)—Mr. Alfred Noyes, in his concluding article on the navy, gives some breezy yarns regarding the battle of Jutland. He says that the "Warspite" was being badly mauled when the "Warspite" steamed in between the "Warrior" and the enemy, taking all punishment revolving like a cat chasing its tail and with all guns going. Those on the "Warrior" were most grateful to have been saved by a new and startling manoeuvre. A boat bearing gifts of cigars and bottles which were tossed with laughter and shouts of "Take them, they'd n't try to save you. We were chasing you, you damned tail. We couldn't help it. The helm was jammed."

WAR AND CINEMA

Indian Troops in Action.

LONDON, September 12

A large and distinguished audience, including many representatives of India attend the first exhibition in London of films taken by the Girwood Official Photographer to the Government of India depicting the part played by the Indian troops in France and Flanders. The pictures are among the finest yet shown of the operations on the western front and were greatly admired. Mr. Chamberlain, in a speech, said that he was proud to participate at the exhibition of the heroic efforts of soldiers of India on behalf of the Empire. The films would be a worthy record of the part the Government, Princes and peoples of India had played in the war. The people of India had contributed, and were continuing to contribute, generously alike to the forces in the field and to charitable objects, such as hospitals for wounded soldiers. Indians had renown on the battlefields in France, and had also fought with credit to themselves and advantage to the Empire in other theatres of the war.

United States.

Railway Strike in America.

LONDON, September 12

NEW YORK—Following the failure of striking street-car employees to be up local transportation a general strike in the city involving eight hundred thousand persons is threatened.

American Amateur Golf

Chick Evans has won American Amateur Golf Championship beating Gardner by four and three.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

Indian Financial Position.

SIMLA, September 12.

In the earlier months of the war the Government of India found it necessary to incur a considerable amount of temporary debt to meet the run on their Post Office Savings Bank and for other reasons including the strengthening of their financial position generally. This temporary borrowing included a loan of £8 million taken from the gold standard reserve and £7 million of India Bill's issued by the Secretary of State in London, the latter being partly in lieu of a permanent issue of stock which had been originally contemplated at the time when the budget of the year 1914-15 was framed.

Of the loan from the gold standard reserve £1 million was repaid towards the close of 1914-15 and a further £3 million in March last, the outstanding loan from this source being thus reduced to £4 million. As indicated in the Finance Member's speech introducing the financial statement for the current year, it was intended in the event of this year's conversion loan, ordinary section realising much more than the six crores of rupees for which credit was taken in the ways and means estimates for the year to reduce the debt to the gold standard reserve still further. That contingency, however, has not arisen.

The India bills fall due in two instalments viz. £3½ millions during the current month and £2½ millions in November next. In the budget provision was made for the final discharge of £1½ millions and it was at that time contemplated that the balance of the bills, viz. £5½ millions, should be renewed. In order, however, to assist the Home treasury in conserving the resources of the London market for their borrowing, it has now been decided finally to discharge the whole of the bills. Owing to the improvement in the financial position it is possible to provide from the treasury balance for the discharge of an additional £1½ million over and above the £5½ million provided for in the budget, i.e. £3 million in all, and it is proposed to pay off the remaining £4 million by taking a further loan of this amount from the gold standard reserve. This reserve is being substantially augmented at the present time by profits on the coinage of new rupees, so that a total loan of £8 million from its increased resources will leave it in a stronger position than it was when a loan from it of the same amount was taken in 1914-15.

Further, as a result of the great strength of exchange during the last busy season, the Government of India now hold in the London branch of the Paper Currency Reserve very large liquid assets and these also would be available, if necessary, for the support of exchange, as in the event of a demand for remittances to London currency in money could be released from the paper currency reserve in London against payments into it in India.

TELEGRAMS.

Lady Chelmsford Open Purda Club.

SIMLA, September 12.

H. E. Lady Chelmsford to-day formally inaugurated the Purdah Club at the "Manor" the residence of Raja and Rani Harnam Singh. This is the first institution of its kind in Simla and has been warmly taken up by ladies both Indian and European and no less than 120 ladies were present to greet Her Excellency as the patron of the institution of which Lady O'Dwyer is president and Rani Harnam Singh Secretary. Lady O'Dwyer announced that Lady Chelmsford has kindly accepted the office of patron of the Club. Her Excellency and the guests were received by Rani Harnam Singh and her daughter Bibi Amrit Kaur and amongst those present were Hon'ble Joan Heisiger, Lady Craddock, Lady Sankaran Nair, Mrs. Claude Hill, Lady Lukis, Lady MacLagan, Mrs. Wood, Lady Gillan, Mrs. Maffey and Mrs. Ferguson. Rani of Junga, Rani of Jubbal and Kaur Rani Pir Bikram Singh who are also members, were unavoidably absent.

After Lady Harnam Singh had presented the members of the Club to Her Excellency Lady Chelmsford addressed them in fluent Urdu and said: "Lady O'Dwyer and ladies, it is a great pleasure to me to be amongst you all this afternoon and it is very kind of the Rani Sahiba to have taken the trouble of getting up this gathering for me. It is my desire to be able to speak to the women of Hindustan in their own language. But I am sorry that at present I do not know enough of Urdu to say very much. I gladly accept the position of patron of the 'Purdah' Club of which the Rani Sahiba has spoken and it will be my aim to promote its welfare in every possible way. I hope not only that this club will prove beneficial to yourselves by affording opportunities for social intercourse but also that you will make it a point to assist others. In my opinion a club can help itself only when it helps others. At present as you all know the thoughts of every one are turned to this cruel war and the women of all countries are helping in war work. It is my earnest wish that the ladies of the Club should join with the ladies of other countries in working for the brave soldiers of our Hindustan. And when this war is over the ladies of this club can help in other good works. In conclusion I only wish to add that I trust this club will prove a source of pleasure and profit to you all."

Rani Harnam Singh who followed said: "I cannot adequately express my surprise and pleasure at hearing Her Excellency speak to us all in Urdu and I am sure that everyone present here shares my surprise and pleasure. It is less than six months ago since Her Excellency came to India and I believe not quite two months since she started learning Urdu. In June last when many of us had the pleasure of hearing her speech at the opening of the new Dufferin Ward of the Ripon Hospital she gave us the following assurance. 'Anything' Her Excellency said, which forwards the welfare or happiness of the women of India will always have my heartiest support. And the fact of having begun so soon to learn our language is a proof of the interest which she does and will, we feel sure, always take in us and our beloved country. During one of my visits to England I had the pleasure of meeting Her Excellency's mother, Lady Wimbome, whose keen interest in every good work is so well known and we have every reason to believe that Lady Chelmsford follows her worthy mother's example. Her Excellency's desire to study Urdu and be an object lesson to all present here to-day. We must bear in mind that the study of the different languages, customs and history of other nations is always of immense value and it would be a good thing if more Indian ladies tried to learn English and more English ladies to learn Urdu. On our second visit to England, I remember so well when my husband and I had the honour of being presented to Her late Majesty our beloved Queen Victoria, she astonished us by speaking to us in Urdu and she told me that it had been a matter of great surprise and regret to her to know that though of course there were many exceptions so many English ladies came out to India to spend the greater portion of their lives there and yet neither learnt to speak the language nor studied the customs of the people. I am much hoping that the 'Purdah' Club that we are just starting and the social gatherings which we have had in Simla will be the means for bringing together European and Indian ladies to the advantage of both.

Afterwards Dr. Miss Bielby delivered an interesting address on home hygiene followed by musical at home special feature of which were Indian songs accompanied on piano by Bibi Amrit Kaur and on "Sitar" by Mrs. Sarala Devi Choudhuri. The function ran late into evening and a most pleasant day was spent.

Decoration of Indian Soldiers By the Viceroy. An Impressive Ceremony.

SIMLA, September 12.

H. E. the Viceroy to-day decorated over 200 Indian officers, non-commissioned officers and men with decorations and medals, won on various theatres of the war. The ceremony, which proved a brilliant and impressive one, was held at Viceregal Lodge in the presence of the Commander-in-Chief, Headquarters Staff and a large audience. In numerous cases the reasons for the awards to the heroes were read out. A number of invalids on crutches were decorated. Four Military Crosses, five Russian Order of St. George, four Russian medals of St. George, and two French Medaille Militaire were presented. Subadar Mir Dost Khan Bahadur, V. C., received the Order of British India amidst applause, and several men received double decorations.

Burma.

Lieut-Governor of Burma.

At Calcutta.

CALCUTTA, September 12.

Sir Harcourt Butler, Lieutenant-Governor of Burma, arrived here this morning from Simla after finishing his official visit to H. E. the Viceroy. His Honour conferred with the Government of India on pending problems connected with the various departments of the Burma Government. His Honour and party leave for Rangoon at 7-30 A.M., on Thursday by S. S. "Arankola".

TELEGRAMS.

Anthrax Mortality in Rangoon.

RANGOON, September 12.

A severe outbreak of Anthrax has occurred at Rangoon by which a number of valuable animals have been lost. The disease broke out in a paddock by stray cattle entering the place. Three oxen, one rhinoceros, one tapir and four proboscis monkeys and some other animals died. The outbreak has now apparently ceased and every measure has been taken for its complete eradication.

Behar.

Student's Strike in the Patna College.

BANKIPORE, September 12.

Over 300 students of the Patna College have gone on strike alleging that the Principal of the College has declined to listen to their grievances. Mahomedan students in the College hostel allege that prayers have been stopped while Hindu students in the hostel complain against the Brahmo superintendent of the hostel. With the exception of about forty students all sympathised with the boarders, and went on strike. This morning Mr. S. Sinha, Indian member of the committee of the College, and Professor Jadunath Sirkar who commands great respect from students, as evidenced from the fact that they have elected him president of the forthcoming Behar Students Conference made many attempts to persuade the students to attend classes, but failed. The students have memorialised the Lieutenant Governor, Director of Public Instruction and the Maharaja of Darbhanga and were threatening to-day not to attend the college until all their grievances are removed.

South India.

A Curious Cave Discovered.

CALICUT, September 12.

A report just received from Chittur, Cochin State, goes to show that recently, while some coolies were engaged in digging in a plot of land belonging to one Mr. M. Rama Iyer, a wealthy Brahmin gentleman of the locality the former came upon what was believed at the time to be a rock and that when some Ezhuva stone cutters were employed to cut it into pieces, it was found to be a huge cave. The rock noticed in the beginning was intended as a roof of huge granite block shaped in an admirable manner, while the four walls and the floor or the bottom of the cave were also made of similar granite blocks. The cave, on inspection contained three black and red pots which contained some wet sand and which are believed to be centuries old. A good deal of curiosity appears to have been aroused in the locality by the discovery of the cave, and people are said to visit the same every day.

Governor's Tour.

OOTACAMUND, September 13.

His Excellency the Governor of Madras accompanied by Mr. Moir Collingridge leaves Ootacamund on Sunday on a tour to Chettinad via Madura returning to Ootacamund on the 22nd. Leaving Madura at 6-30 on the 18th His Excellency halts at Tirupattur where the citizens and Nattukottai Chetty community will present addresses. At the Mission Hospital the Governor receives an address from the hospital staff and visits the Church of Sweden Mission. His Excellency leaves Tirupattur for Devakottai in the afternoon and halts at Munagiri where His Excellency will be received by Mr. Arunachalam Chettiar and at Amravathi, Puthur, to receive address from the Chetty community. At Devakottai at 5-15 His Excellency will be accorded a public reception at the Sivankoil and presented with addresses by the Chetty community and citizens. The Governor will be the guest of the Zamindar of Devakottai.

On the 9th morning the Governor lays the foundation of the dispensary for women and children and in the afternoon after tea with Mr. Somasundram Chettiar lays the foundation of the Veterinary Dispensary and attends a garden party by the citizens.

His Excellency leaves Devakottai on the 20th for Kanadukathan halting enroute at Karaikudi, Kottayur and Pallathur. At Karaikudi the Governor receives addresses from the Union Panchayats and citizens and lays foundations stones of Rigs School for boys and girls school.

At Kottayur the Kandamur Union Panchayats and the inhabitants will present addresses. At Pallathur also the inhabitants will present an address.

His Excellency arrives at Kanadukathan at 10 A. M. will be accorded a public reception and presented an address by the Chetty community. His Excellency will be the guest of the Hon'ble Annamali Chettiar at Kanadukathan. In the afternoon His Excellency lays the foundation stone of the hospital for women and children and girls school and attends a garden party by the Chetty community.

The Governor leaves Kanadukathan on the morning of the 21st for Madura stopping at Koilur to see the temple. At Madura His Excellency stays at Ramnad Collectors Bungalow for the day and leaving Madura at 10 P. M. reaches Ooty at 1-30 on the 22nd.

A Condolence Meeting.

H. E. Lady Willingdon Presides.

BOMBAY, September 12.

A largely attended and representative public meeting of the women of Bombay held last evening placed on record its appreciation of the great services rendered by the late Mrs. Jannabai Sakkai, President of the Guzarathi Stree Mandul and Vice President of the Seva Sadan Society of Bombay, and expressed deep sense of loss sustained by them on her death. Her Excellency Lady Willingdon, who presided, said that Mrs. Sakkai began her useful work where Her Excellency thought that a beginning ought to be made. She strove first to fit herself by education and study for carrying on the work before here and she carried out first in her own domestic circle the enlightened principles which was her fervent desire to see inspiring every Indian Home. She did not permit her public activities to interfere with her first duties as a woman nor did she make the latter an excuse for neglecting what she owed to other women and society.

It was announced at the meeting that Rs. 21,000 has been collected for a memorial to be raised in the shape of a hall and public library for ladies.

Latest Telegrams.

Austrian River Fleet.

Unable to Co-operate with Austrian Forces.

LONDON, September 12.

Reuter is reliably informed that as the result of Rumanian occupation of Orsova, the Austrian river fleet on upper Danube is unable to assist or communicate with the Austrian units below Orsova. There are unimportant Austrian craft in the Bulgarian waters but they are compelled to hide. They dare not venture out to bombard the Rumanian towns in consequence of the intensity of latter's artillery fire.

State Elections in America.

LONDON, September 13.

A Telegram from Portland says the re-publicans assisted by the progressives have won very a significant victory in the state elections for Maine returning Mr. Milliken Jownor with a majority of thirteen thousand also two United States Senators and four Congressmen. Increase in Republican vote is regarded as an indication of the growth of sentiment against Mr. Wilson.

French War Loan.

LONDON, September 13.

PARIS.—In the Chamber M. Ribot introducing unlimited five per cent war loan said that the confidence of the country was stronger than ever and there was no longer any doubt of victory. It remained for them to complete the allies task and achieve triumph of civilisation.

Present War Position.

Russian General's Opinion.

ALLANABAD, September 13.

LONDON, September 13th.—M. Ludovic Nandean send the 'Daily Chronicle' an account of an interview with General Brussiloff, who expressed the opinion that the Austro-Hungarian Empire, assaulted on all sides would not be able to stand much longer against its enemies who were preparing an increase in the vigour of their blows. The army before me, he said, in June and July was almost exterminated and has been replaced by a conglomerate arms more numerous and representing the last living rampart of the Austro-Hungarian Monarchy. It resists desperately in strong mountain positions, but we are advancing step by step. Roumanian co-operation will soon facilitate the obtaining of definite results. Referring to the Franco-British offensive which was preventing the sending of German eastward on any but a minor scale, General Brussiloff said:—"I understand the enormous obstacles you have to overthrow, but am fully convinced that your efforts will result in a rupture of the German front. It is for me an absolute certainty that eight of the twenty new recipients of Victoria Crosses were killed. One of these McFadden of the Royal Irish Rifles was opening a box of bombs when the box slipped down into a trench crowded with men. Two of the safety pins fell out. McFadden, himself a bomber knew the inevitable results and threw himself upon the bombs which blew him to pieces. Only one other man was injured. Perhaps the most picturesque of the twenty published stories of valour is that of Drummer Ritchie, Seaforth Highlanders, who stood on the parapet of an enemy trench under machine gun fire and bomb attacks, sounding the charge there, by rallying many men of various units who having lost their leaders were wavering and beginning to retire.

LONDON, September 12.

British official message from Salonika states that our detachments which crossed the river Struma seize trenches on the east bank at Neopori. The French detachment co-operating captured village of Yenimah securing prisoners. The enemy suffered heavily during retirement and counter-attacks.

Our artillery carried out systematic bombardment of the enemy trenches north of Machukovo on Doiran front.

French official message from Salonika says that the British engaged in violent fighting on Struma and storm village of Nevojlan. Vigorous allied offensive north of Mladun captured Bulgarian trenches on a front of 100 metres to a depth of eight hundred. Bulgarian attack against Serbian front was repulsed with heavy losses.

PARIS. Communiqué says enemy attacks east of Beloyen Santerre were easily repulsed. We occupied the German trench south of Berny. The French air-squadron bombed concentrations at Semoncourt railway station at Metzaboins and military factories at Dillingen. The French pilot brought down an enemy aeroplane on the Somme.

British communiqué says last night our artillery caused two large conflagrations in the enemy's ammunition depot at Grandcourt. There was some hostile artillery fire against Delville wood and Moquet farm. Otherwise there was nothing of importance.

Russian communiqué says we captured several heights in the region of the Bielytchemach river in Carpathians repulsing counter-attacks. We occupied Kapue mountain in the wooded Carpathians and ridges in the vicinity thereof taking a thousand prisoners seven machine guns and other war material. We further progressed in the Caucasus where snow is falling on the mountains.

LONDON, September 13.

PARIS. Communiqué says.—The French, at midday assumed vigorous offensive on a front of six kilometres between Combles and the Somme. The attack developed very rapidly and the whole of German first line was carried in less than half an hour. The French pushed on irresistibly carrying successfully hill 145 Marrières woods and the whole of the enemy trenches as far as Bethune Peronne Road.

We hold the border road between the Southern outskirts of Rancourt to south of Bouchavesnes. Further south we advanced our lines to the crest 76 west of Fenilancourt. Prisoners hitherto captured total 1500 including many officers. There were violent artillery duels in all the sectors without infantry action.

There was an intermittent cannonade on the west of the front.

British communiqué says the situation is unchanged. There was intermittent hostile shelling on the front south of Ancre. We destroyed the enemy gunpits and fired an ammunition store. Fifty prisoners were brought in.

వరంగల్లువార్తలు

కవిలేఖన వద్దనుండి

తుగకల అల్లరి

ఈ గొల్ల వద్దెబ్బలు:— మొన్నటిదినము హుళంగల్లు యల్ల గొల్లబాదులలో చందాశివరావుయ్య ఆ నేకోటి యింటి నద రాత్రిపూట పురాణముచదువుచుండగా కొంతసేపు కట్ పారివైక రాళ్లు కుప్పి నానాభీటమ్మ కేముగా కొంత నుండి హిందువులై నకటికిలస్తుల సహాయమున పురాణము చెప్పు బ్రాహ్మణుక ఇంటియజమాని శివరావుయ్య సెలెత్తులు అపాయములేక కప్పించుకొని గతిగిరి. ఇదిగాక యీ కట్టయి పప్పుడు క్రొత్తగా కట్టుచుండు సనీదుసమీపమునందే ఒక కోసుటిమకాణము ముందర ఒక పందిపిల్లనుచంపి ఒక గోనెనం చిలో నేసికట్టి ఒక గొత్తికాడ పొనెసిపోయి తెల్ల వారికపిమ్మట ఒకసాపాముగాను ఒకరిద్దరి పెద్దనుమ్యులను కూర్చి యాపారవైచిన పందిపిల్ల మాటునుమాపించి కోమల్లు అందరు దురాలో సకటేసి యాపంది పిల్లను సునీదులో వేయవల యనని యిత్నించినదియు కీసులేక అట్లా కేముక ఆమాటును దుకాణము ముందర దాచి యుంచినా నియమితముగా దుర్గా గ్రముచేయుట కొట్టుకు గుంచుదిగాదనియు ఈగభాకు సన్నిం చితి వనయు చెప్పి సుధ్యవర్తలచేత ఆదుకాణదారుని చినా ట్లుపెట్టించి. ఇదియేమిచిత్తమా చదువరులే ఆలోచించవచ్చు ను. ఈదుకాణదారుగాని యారేసికట్టలయిన యితరకోసు ట్లుగాని యాదారుణ్యత్యము నొసరించుటకు ప్రయత్నించి ఆప్రయత్నిము కోనసాగనప్పుడు ఆ పందిపిల్లశవమును వారి దుకాణముముందర దాచుకొనియుండురా. కనుక కోట్టుపైక నిర్మిమిత్తముగా నొకకెవమును కలిగించవలయునని యితరకుల స్తులు చేసినవనియే గాని యితరులుగాను, అటుల గానిపక్షముకు యీ చూపించిన సాపాముగానికి యీ సంగతి సందర్భమే తెలిసియుండదు. పోలీసువారి నోటినులోకి యీ సంగతి వెళ్లి పట్టటికి నారున్న యెక్కువశ్రద్ధ గలుగజేసికోకుండనే క్యవహమును చుగించిల్లు తెలియుచున్నది.

క్రొత్త సేద.

కడచిన సంవత్సరం గోవుల అప్రమి దివసంబున కుంక లకు హిందువులకు సరిగిన కట్టలము సంగతి యెల్లెండు తెలిసిన విషయమేకగా. ఈ సంవత్సరం లెరిగి యేమిచెబుగ సంధ పెంచునోయని మామూరి కైత్యులు గోవుల అప్రమిదాను స్యామియొక్క సుంస్సరము సరిగించలేదు. ఇదిబాదులోనున్న రాజా పడగొట్టి కడుకట్టుటకు బాబుగాక నెలపు అయి నది. సేద కట్టుటకు గాను రాజా పడగొట్టినారు. సేదపని గ్రహించినివారు. ఈ కట్టుదున్న సేదప్రక్కను సుండ్ల రెండు దుకాణములు పోలీసురాజా కట్టుటకు ఇవ్వవలయునని తాబాకాదారు పోలీసు మోహనరావుగారు నిన్నటిదినం పట్టే ని హుళంగల్లుచేసినారు. ఈ రెండు దుకాణములు సికంద్రా బాదులో సుండ్ల సీరాపందు పున్నచంద అనే మార్వాడీ సాహుకారికి ఆయన గారు రెండుకాణములు స్థలం యిచ్చుటకు సమ్మతించునో లేదో తెలియదు. కన్న మెంటువారు తగుమైన కంకెకేసేడుకో యిచ్చి కోరికప్పుడు దుకాణములు గాని యింట్లు గాని యిచ్చుటకు సమ్మతపడి తొకలయునుగదా.

దారులమైన ఖానీ.

హుళంగల్లుకు చెందన్న ఆంధ్రమామూలోనున్న పదిన్న పేటలో ఒక గొల్లవానియింటకి వారి భావచుది యెక్కుడికో సరిమిన పోతూ 200 లు కట్టుకొని కచ్చి యుండెటం. వారికి ఈ కచ్చిపేట గొల్లవాని భార్య నరగా అక్క గాట. కచ్చివచ్చి పో. నేనే నుటకున్న ఖచ్చిట భావ అయిన వారు కట్టుగి ముటకు వారి పనిమీద పోయిన రెండు అక్క అయిన యీ గొల్ల వాని భార్య పంతుకున్న తమ్ముని పొడిచి గంపి వానిని దొడ్డిలో చురుగుస్థలందు కనుపడకుండా సి యింటిలో నెత్తురు వస్తేరా పడినందుక యిట్లు అలుకుతూ గుండగా పని మీద పోయిన గుండె యింటికి తిగిరిచ్చి ని యుట్టు ఎక్కిడని కట్టయ అతంగగా అప్పుడే వెళ్లి పోయినాదని చెప్పగా ఈ పోటియంగు నెత్తురు ఏమిటి అని ప్రశ్నించి నిర్బంధించగా పుచ్చి వాస్తవము బయలుపడెను. ఎందుకు చంపితివని గగను అనితే రెండువంకల చూపాయలకు ఆశపడితివని చెప్పి గగని ఈ గహస్యము బయలు పర్చవలదని భార్య యెంత మెత్తు కన్నులు పాడు జరిగిన పాపమును భరించజాలక పోలీసువారికి రిపోర్ట్ చేసి. అందుపై భార్యను అరెస్టు చేసిరి. కేసు నడుగు చున్నది.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల
విద్యాప్రవృత్తి
ఇది
శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గాంధీ నాయకబడినది.
వల 0-4-0] [ప్రాప్తేజ ప్రత్యేకము
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
7 తిరునెల్లిపిది, చుదరాను.

అమృతాంజనము
అన్ని కొప్పులకు వరమామృతము
ఒక్కని డబ్బితో పహా సీసా 1-కి వల 0-8-0
కొన్నవలమానును, వాయువుబొట్ల బోగొట్టును
కర్మపునోవుల బారదోలును. పొట్లబోగొట్టును
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు
వనమూలికలచే హిందూజాతీయముడు
తిరునెల్లిపిది మంచియందు
అమృతాంజనము అన్ని విధముల గణమున కలిగించును.
సువాసన కలిగి యుండును.
అమృతాంజనము తీసి, 6, తిరునెల్లిపిది చుదరాను.

శారదాంబ
ఇది
స్త్రీధర్మబోధినియనునాటకం
శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.
సంఘదుబాచార సంస్కరణమునకు
మార్గ మిగు జాపబడినది. అందగును
జదివి తీరవలయును.
వల 0-4-0 ప్రాప్తేజ ప్రత్యేకము.
చిరునామా:—
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తిరునెల్లిపిది, చుదరాను.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs 0-3-0
Iron tonic pills - 1 bottle of 43 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS

మీకు కావలెనా?
R.L.N. టాక్ మా కలు డజన్లు 4.కి రు. 1.
చచ్చాను నవ్యము కేర 1-కి రు. 1.
“విద్యానిధి,” 87, రామస్వామి పిది, చుదరాను.
కీర్తి కేములైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
వల 1-కి వల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి వి ఖచ్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
శుభరామ్ 212, చుదరాను

మిథిలాయిడు
కెగరోముల వైతకు
జమే పనిచేసి, సంపూర్ణ
మాగా ను గమిచ్చును
ఇకజక్కున్న చేసికొనుట
కంటే నిది మంచిది. నొప్పి
గాని మూత్రకృచ్ఛిమున
గాని కలిగించును. రసీకను
క్రమముగా తగ్గించును.
నిర్దుష్టమైంది. మలభ
మాగా గోంపోకనును.
పుష్కొనుటకు పీకపుగ
నుండును. నీట తప్పక
దొరకును.
మిథిలాయిడు

లోధ
కర్మాశయ. గోగనివారికి:— శ్రీలకు గజగు
యిసుకూల బహిష్ట కాశంకుట, అకాలబహిష్ట, మెల కాత్తి
గాను, తిమ్మగ గానుసాపుట, మనుమగోగము, సంతాపహీనత,
రక్తహీనత, నులబద్ధకయ, మూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు,
అరికాపు, అచేనును సుంట్ల మొదలగు శ్రీ మర్క వ్యాధు
లను ముచ్చును.
వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0, చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత
రక్తశుద్ధిద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, నులబద్ధ
కము, అశీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ
వణములు, ముఖపంకటములు, నిస్సత్తుకు, కడుపులో మంట
మొదలగు వ్యాధులకు నివారింది కీరకములన కాంతిని
మఖమనసు తేజస్సును యిచ్చును.
వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0, చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ
స్థూ నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
9, బుదరుపిది, చుదరాను.
బాంబి : సికింద్రాబాదు & నెల్లూరు

నవీనమయిచిది. **ఓటోపరస్తాక**
ఇది హుళి: మైన గొప్ప వాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము
లేనిది శ్రేష్ఠమైన పుష్పహలయొక్క
సత్తునతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు బట్ట
మీదగాని సత్తము మీదగాని తగ్గించి
వాసన వదిలె యుండును ఇతర వాసనల
వలెగాను మనోహారమును కలిగియింది.
ఒకతూరి తెప్పించియూచిన నిజమును తెలుగ
కలదు.
1 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రామా 0-12-0
1/2 డ్రామా 0-8-0
యొక్క డిల్ పసందు పేరాయోర్
యొక్క శ్రేష్ఠత్యమును తెలియగోరువాడు మా సాంపిల్లుకు
చాియును. ధా 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-0-6
చుదరాను ప్రసిడిక్ సోమ యెజంట్లు:—
ఎక. ఆర్. నాదక్ అందుకంపెనీ,
94, చైనాబజారు, చుదరాను

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అంగ్లమున కాశ్యపులను పొందెను స్వాభావిక మైన కొన్ని విధములను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అంగ్లమునను కలుగజేసి కరీంనాగూరును దృఢపఱచును అయ్యున్నట్టిది. ఇందును. ఈ పుస్తకము ఇబాదుగా నీయబడును. పాపు చార్జియను మీమి ధరించుచున్నవారు. తెలుగు వారికియు 219 ప్రైవేట్ మునిసికల్ గోవిందజీ, ఆరంభమున కొంతవఱకుం. 157 బ్రాడ్వే, నుదురగాను.

కలియుగ కల్పవృక్షము.

కృతయుగమున కల్పవృక్షము మన ఘోషకారికలను నెరవేర్చుచున్నట్లు ఈ కలియుగమున మనకాది యొక్క ఈ కలిభాదలనట్టి ఆయురారోగ్యశ్రేయముల నిర్మించున నై దృఢవిద్యకు పుస్తకము కొరవారికి డి. చితముగా పంపబడును రాజమేడ్చలం నాగయ్యజీ శేకరజీ, ఆయుర్యవేదము బొమ్మలము, 20 చీబాబాదురోడ్, మద్రాస్.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

469

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుచేయడానికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో లోకమున ముందరమున. దురభ్యాసముల బాల్కుములనే ధాతువులు కలిగినాడెట్లుగా కొన్ని లక్షణములను, మరలకామరతములను నడచుచుండును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ నేరములను అట్లె దానిని తొలగించు లక్షణములను యి క్రితాంశమును చదివలెను సుఖముగ జేయుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతువులను, స్వచ్ఛమైన మనసు, ధాతువు మాత్రముతో కలిసిపోవుట మనసు, నీరుచుకను మనసు, బహుమాత్రవాధి మనసు, విశేష బలము కలుగును, రక్తము కృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ చులవననగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతికండు. ఇది కబూర్, కాంబుర్ జేయుటలో వైరముచున్నది. అక్కడి జనులు ఈకండును విశేషముగా తినుటలను మనదేవు 4 గల మనవ్యల బలము అజేయును ఒకమనవిక గలదు. వైరముచున్న కండును చుంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మద్యంతో చేర్చి తియ్యబడి యున్నది, 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ నగును. 28 డబ్బాను ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును. అనువాద పరిశీలన పాఠ్యముతో పంపబడును.

15 తలలు, డబ్బీ కలదు. 2=0=0, తలలకు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు
 డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, న 5, అవస్థారోడ్, బెంగుళూరు సిటీ

కలరా మూలము:- కలరా ప్లేగునలనే ఒక విధమైన అంటు జాడ్యము ఇది గాలియందునీటి యందు కరమాణువు వైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు, శరీరములో చేరి రక్తమును జెరుపును. ఈ కలరా మూలము లోకల ఇమిడి వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి, వాంతివేరుల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టి కలుగజేయును. వెల 1-1-0 ఆహారాంజనము దీపో, 5, తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

వీర కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టిగాని పనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంకతిసందర్భముల సలహా నాంబించువలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలలకమ్ముటలోను కోరి సంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:- ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
 ఛార్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తలాలపెట్టె నెం 555 రు,
 మదరాసు.

(వై కామ్మోజెమ్ గోరనప్పను ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

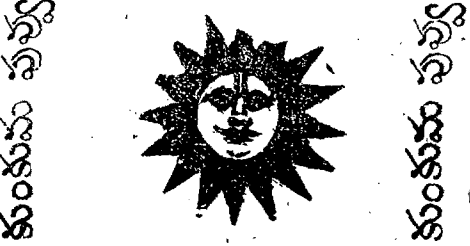
సావంతుని వనోదధిసారసవరిలా

అపరీతపు రక్తములను జనించువాడ్యములకు కీటునావంతి చుండు. దురువులను, చచ్చులను, గండములను నిర్మించి, ప్రాంతాన్నియు అన్ని విధములను గలదు చెప్పగోగలము పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (23)
 జామధిపాపియల్ గల బియ్యము నిర్మించుచు, సహజమైన సుధ్వరశ్రవణ అన్ని విధములైన దోషములను నిర్మించు. శరీరమునందలి సాదాసదాకములను, చులవనమును కార్మికసంబంధమును సోమ్యము పోగొట్టి రక్తమును చిత్తశుభ్రమును. శరీరాంగ్లములను గలగ జేయును. 16 గోపాలకర కుండుకు 4 కోమల బుడ్డిలగా అమ్ముచును.

ప్రైవేటు:- పి. డి. సావంత్, 144. పననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
 ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ (53) 21. హమ్మంపేట, బొంబాయి

ఆంధ్రమహాభాగవతము వచనము.

ఇయ్యది అతి సులభ తెలియ శ్రీలకు బాలురకు కూడ తెలియునట్లు వ్రాయబడియున్నది. వేదాంత విషయములు యందులో మొడుగా నున్నను బాగుగ వివరింపబడి యుండుటవలన చదువు వారికి మనోహరముగ నుండును. ఇందు ఆయా సందర్భములకు తగిన శత్రువులును చెప్పబడి యున్నవి. ఇట్టిదీక్షితమన్ననము పూర్తియైనది.

ప్రథమద్వితీయ స్కంధములు	1-0-0
తృతీయ చతుర్థ స్కంధము	1-4-0
చతుర్థ పంచమస్కంధములు	1-4-0
షష్ఠ సప్తమస్కంధములు	1-4-0
అష్టమ నవమస్కంధములు	1-0-0
దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
ద్వితీయభాగము	1-4-0

235 " ఆర్. వేంకటేశ్వర అండుకో, ఆంధ్ర ముద్రాల ముద్రికారులు, మద్రాసు.

వైత్తిరీయ స్వార్థ బ్రహ్మ నిత్యకర్తృత్వము

సవ్యరాంధ్రప్రయోగము. 820 పుటలు. వెల 1-4-0.
 ద్వితీయము అవశ్యకమైనవికరణ, స్వార్థ, సంధ్యాంకర, జోహన, బ్రహ్మ జ్ఞాన, జోహన, వైశ్వదేవ, అతిథి పూజలును, వానికి సంబంధించిన, భవ్యధారణవిధి, సాత్వికాకాంక్ష, నయదగ్గి స్వార్థ మొదలగు ఇతిరవిషయములు దాదాపు అర విషయములు ఆంధ్రప్రయోగముతో వివరముగ నిందుగలవు. దాదాపు 5 వేల గ్రంథములు అమ్ముచు.

వివరము:- సాంధ్రతాత్పర్యము. 10-10-0. ఈ రెండుగ్రంథములు ఒకపర్యాయముగా నుచున్నవి 10-10-0 కే ఇచ్చెదము. ఇవి కాక భారతభాగవతము గ్రంథములు మాత్రముగ తగిలికాని గ్రంథములు, తొట్టివైద్యగ్రంథములు, ఇతిర వైదికగ్రంథములు, గాఢాత్రి, ప్రాంతసంధ్య, జగద్గుణ అది శంకరాచార్యులు, మన్మథులములు మాదగ్గల లభించును. కలయువార తీర్థముగా వ్రాసినవారు.

మానేడను స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు లేక డి. వి శర్మ పూర్తి, కృష్ణాజ్ఞా అని పాగివది

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారులందు విద్యుదుత్పత్తి, వాటిని నడిచే విధములను తెలుపుటకును మోటారులందు ఎల్లు కలదు ఈ రోయేభాగములు రోయేమునువేయుచో అతి తుది కోయినపుడు స్వల్పముగానే ముదిరుట యగుచుండును. ఇట్లు అభ్యాసపూర్వకముగా ఈసాతకాలలో, యూరోపియన్ పాఠశాల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించు గవర్నమెంటువారిరద్దనుంకి లై సెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. ఇందుకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి నానులు అక్టోబరు వెల 15 తేదీ నుండి ప్రారంభముగా క్లాసులలో చేరదలచిన విద్యార్థులు ఈ వెల 30 వ తేదీ నాన అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనుటయు. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో వివరింపబడుట తాత్కాలికము. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి ప్రాప్తిగలను. and Mr (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149, Broadway Madras.